XI. évfolyam. Budapest. 113. szám. Vasárnap, 1877. május 13.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 7 krajczár.

Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

A zágrábi parádé.

A félhivatalos sajtót megint cserben hagyta elsimitási kisérleteiben a táviró. Elakarták hitetni, hogy az „osztrák“ főhadparancsnokot és a „császári“ főherczeget kellemetlenül érintették a panszláv kitörések. Annyira mentek az odaadó tiszteletben és bizalomban, hogy némelyikök, a közönség félrevezetése czéljából Bécsen át nyilatkozatot várt; sőt volt olyan is, a melyik Albrech főherczeget is képesnek tartotta a „szeliden kifejezendő“ szemrehányásra.

Nem szükséges bizonyigatnunk, hogy komolyan ez urak sem értették a mit megirtak. Ők ép ugy tisztában vannak az események horderejével, mint mi. E részben a magán nyilatkozatok, még a legobscurusabb egyének szájából is a mi felfogásunknak adnak igazat. De hát álláspontjuk fatuma hozza magával, hogy tagadják az igazságot és mézes szavak hintése közben rázzák le a sérelmeket. Pedig kellő megfontolás mellett s a történelmi tapasztalatok világánál, tudja minden magyar ember, mennyi erkölcsi értékkel birnak a Bécsből eredő nyilatkozatok. Megmutatták ezt 1848-ban a Jelasich betörését megelőző és követő eseményeknél.

Most azonban már azon is tul vannak, hogy általtás kedvéért más hangot használjanak az alkotmányos Magyarország felé s más hangot a reactio által az alkotmányos és törvényes rend ellen felbujtogatott délszlávok ellen. Ugy látszik nincs sok titkolni valójok, elég merészen inditották meg a játékot. Tanulság rá a Zágrábból a mai nap folytán érkezett következő távirat:

„Albrecht főherczeg ma reggel külön vonattal Mollináry tartományi főparancsnok kiséretében Károlyvárosba elutazott. A pályaudvaron bucsuvétel végett a hatóság fejei összegyültek. A főherczeg a bánnak és polgármesternek a tanusitott loyalis hódolat fölött megelégedését fejezte ki.“

Tehát nem hogy a szelid szemrehányás kellemetlen érzetet eláruló szavaival élt volna a magát kiszámitással, s hivatalos tervszerüséggel ünnepeltető főherczeg, hanem egyenesen „megelégedését fejezte ki a tanusitott loyalis hódolat felett.“

Ez tiszta beszéd. Jöhet most már tetejébe bármiféle édeskés budavári hig szópacsmalék. A hymnusz elhangzott; de a főherczegi „megelégedés“ tény marad. Bárgyuság és önérzet hiány kellett volna amugy is máskép vélekedni a történtek felett: ezentul azonban reactionarius hazafiatlanság kell hozzá mentegetni, a mi egy esemény jelentőségével bir és főherczeg hadparancsnokilag szentesitve lőn.

Itt megszünik minden utólagos kétely. A történteket nem történtté tenni nem lehet; s egy „öreg hős“ szava sem puszta kiabálás a levegőbe. Ki álmodhatott volna arról, hogy a császár legelső katonája, a szigoru férfi csakugy találomra utazgat; és találomra lesz központjává a czári fenhatóságot proclamáló mozgalomnak?

Még ürügynek sem találhatna fel a hivatalos kotkodácsolás nevetségesebb dolgot, mintha arra épitené mentegetődző irkafirkáit, hogy „véletlen“ volt. Furcsa véletlen volna az, a melynél szembeszökően látszik a tervszerüség. Furcsa véletlen, a melynél az időpont, a készülődés, a cselekmény pontos számitásról és kártyáiban nyilt játékról tanuskodnak.

Milyen hirtelenül akadt dolga ő fenségének az alvidéki táborban; s nemcsak hirtelenül, de rögtön a török rokonszenv budapesti nyilatkozatai után. Meg sem hál a magyar fővárosban; a neszét sem akarja hallani a magyar nép hangos szavainak. Egyenest utazik az általa gyülölt, s tőle joggal idegenkedő nemzet kebeléből, hogy ismétlődjenek a fátyollal boritott mult vésztfakasztó jelenetei. Mikor leérkezik, szerb tiszteket, granicsárokat, omladinistákat fogad és vendégel: s aztán indul tovább Zágrábba az „osztrák császár“-hoz, a hol elfeledik azt, a ki a Szent István birodalom kapcsolt részeinek fölkent királya. Az ünnepélyek zajában ketté hasitják a magyar birodalom palástját, átlépik a szabadság alkotmányos sorompóit, rendeznek orosz demonstratiót a czár üdvösségére a három milliónyi tartásdijat izzadó magyar nemzet boszantására és sértegetésére.

Mindez véletlenségnek tulságosan sok. De azért a fenntebb közölt távirat daczára majd próbál véletlenségi casust csinálni belőle a minden izében meglepett és megremegett hivatalos had. Ám tegyék, ez az ő szomoru hivatásuk, a kenyeret szolgálják meg vele. Csak azt ne igyekezzenek valamikép értelmes emberrel elhitetni, hogy Albrecht főherczeg ő katonai fensége csak ugy az ezeregyéjszaka regevilágának szokásai szerint potyogott az ünnepélyek közepébe; hogy nem értesitették semmiről, még ha a bánnal élén az egész horvát kormányzat résztvett, a muszka zsiviózás rendezésében; s mégha Mollináry és Strossmayer urak előre mentek a főherczeget — lebeszélni. Szóval az előleges értesités, s az utólagos megelégedés mind puszta-merő gyöngédségi jelek, s te jó magyarom huzd össze magad a kamarilla által készitett vészszel szemben, imádd istenedet, hogy ennél tovább még ma nem ment a — főherczeg.

Az országgyülési függetlenségi-párt ma, vasárnap d. e. 11 órakor értekezletet tart.

— A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután 4 órakor tartott ülésében folytatta a büntető törvénykönyv tárgyalását.

A 440. §-t Szilágyi Dezső inditványára kihagyta a bizottság, — a 441. §-ban pedig, a hivatali visszaélésekre nézve a bizottság az öt évi börtönt öt évig terjedhető fogházra módositotta.

A közbeeső §§. elfogadtatván, a 449. §-nál elfogadtatott Pauler előadó azon módositványa, hogy a hivatalos titkot közlő hivatalnokot csak akkor éri a §-ban megállapitott büntetés, ha a közlés által az államnak vagy magánosoknak kár okoztatott.

A 452. §. azt mondja ki, hogy a biróság azon tagjai, a kik biróli hatáskörükön tullépve oly intézkedéseket tesznek, melyek a törvényhozás vagy a közigazgatás körébe esnek, vagy megtagadják a kormány kötelező rendeletének teljesitését, 3 hóig terjedhető fogházzal büntettetnek. E §. Szilágyi Dezső inditványára kihagyatott, — a következő 453. §-ban pedig kimondatott, hogy a hivatalvesztés és a politikai jogok elvesztése, mint mellékbüntetés csak a hivatali büntettekre alkalmaztatik.

Pauler előadó inditványozza, hogy az ügyvédi visszaélésekre vonatkozó rész ne foglaltassék külön fejezetbe. Az inditványt tárgyalván abban állapodott meg a bizottság, hogy e felett akkor fog dönteni, ha tisztázva leend azon kérdés: hány §§. fog e részből meghagyatni.

Pauler előadó inditványozza, hogy általában csak azon esetekre nézve történjék intézkedés, ha az ügyvéd ugyanazon perben mindkét félnek szolgál, vagy az ellenféllel egyetért.

Szilágyi Dezső inditványozza, hogy azon eset is bevonassék, ha az ügyvéd bünperben megvesztegettetvén védenczének kárt tesz.

Csemeghy államtitkár egy ujabb esetet kiván felvétetni, ha t. i. az ügyvéd felének beleegyezése nélkül successive az ellenfélnek is szolgálatot tesz ugyanazon perben.

A bizottság mindhárom inditványt elfogadja, a szövegezéssel az előadót bizván meg.

Végül még kimondja a bizottság azt is, hogy hivatalvesztés és politikai jogok felfüggesztése csak a büntettek eseteire alkalmazandó; s hogy e rész nem foglaltatik külön fejezetbe.

A zárhatározatokat a bizottság változatlanul elfogadván, a javaslat tárgyalását befejezte.

A hitelesités és az ujon szerkesztett §§-oknak végleges megállapitása iránt a közelebbi ülésben fog a bizottság határozni, melynek kitüzése az elnökre bizatott.

A képviselőház vámügyi bizottsága ma d. u. az országos ülés végeztével összeülvén Tisza Kál. miniszterelnök inditványára abban állapodott meg, hogy miután az előterjesztet nagy fontosságu törvényjavaslat hosszabb idei tanulmányozást kivánt, érdemleges tárgyalását f. hó 24-én kezdi meg.

— A képviselőház bankügyi bizottsága a mai országos ülés után szintén összeült, s rövid eszmecsere után elfogadta Széll Kálmán pénzügyminiszter azon javaslatát, hogy a bankjavaslatok, érdemleges tárgyalását e hó 23-án kezdi meg, s azután 27-ikéig naponként folytatja.

— A képviselőház közigazgatási bizottsága ma d. u. 6 órakor tartott ülésében tárgyalás alá vette a Budapest fővárosban az országgyülési képviselő választó kerületek számáról, uj beosztásáról és az ezzel kapcsolatos intézkedésekről szóló törvényjavaslatot.

A bizottság rövid tárgyalás után a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben változatlanul elfogadta.

Előadóul Pulay Kornél bizottsági tag választatván, ki a bizottságnak ide vonatkozó jelentését a képviselőház legközelebbi ülésében fogja előterjeszteni.

Rómából jelentik, hogy Corti gróf ma vagy holnap elindul Rómából, hogy Konstantinápolyban elfoglalja nagyköveti állomását.

Török lapok a fogadtatásról.

A Corvinák átadásával megbizott Tahir bey és a török küldöttség fogadtatásának körülményeiről emlékeznek meg a legutóbb érkezett török lapok. Most még csak távirati tudósitásokat közölnek és ezek máris az elragadtatás hangján emlékeznek meg a Tahir bey fogadtatásának előkészületeiről, főkép pedig a Szulejman seik vezetése alatt látogatásunkra érkezett küldöttségnek kijutott óvatiókról.

Igy a „Basziret“ czimü török lapnak ma érkezett számaiból a 2077, 2079, 2081 és 2082-ik számok foglalkoznak a Tahir bej s a török küldöttség fogadására vonatkozó dolgokkal. Több Pestről szóló távsürgönyt találunk e számokban, melyek május 3-ikáig vannak keltezve bezárólag.

Az első (2077.) szám négy távsürgönyt foglal magában Pestről keltezve, s mind a négy Tahir bej küldetésére és fogadtatására vonatkozik. E sürgönyökben említés tétetik, hogy a Tahir bej ugyszintén Seikh Szulejman vezetése alatt Magyarországba induló török küldöttség fogadására nagy előkészületek történnek. Egy nagy bizottság alakult, melynek elnöke Pulszky s a bizottság tagjai, egyetemi hallgatók. Az uteczasarkokon falragaszok hivják fel a közönséget a török vendégek méltó fogadására. Monsieur Trefort az egyetem és kormány részéről fogja Tahir bejt fogadni abban az esetben, ha Pestre megy. A kormány a maga részéről szintén részt fog venni a vendégszerető fogadtatásában. E tárgyról a hirlapok hosszan czikkeznek.

Egy másik táviratban az foglaltatik; hogy Tahyr bey Triestből egyenesen Bécsbe megy s a magyar nemzetnek a török uralkodó által adott ajándékot a magyar királynak Ferencz Józsefnek fogja átadni. A nagy bizottság egynehány tagból álló küldöttséget küldött Tahir bey elé Triesztbe, egy másik nagyobb küldöttség pedig Pulszky elnöklete alatt Bécsbe megy, hogy Tahir beyt Budapestre meghivja. Megemlékezik egy sürgöny a török küldöttség fogadására tett előkészületekről.

Egy másik számban Tevfik Efendi, a Basziret tudósitója a küldöttségnek Magyarországon való fogadtatásáról közöl sürgönyöket. Ezek közül az első a szegedi fogadtatást, a másik a temesvárit irja le. Nagy elragadtatással és magasztalással szól a fogadtatásról. — Zenével és fáklyákkal fogadták őket éjjeli megérkezésükkor s oly szivességet tapasztaltak mindenütt, mi csak őszinte és igazán érző szív kifolyása.

Pesről april 30-áról kelt sürgönyében seikh Szulejman effendi is elragadtatással emlékszik meg a fogadtatásról. Annál nagyobb e barátságnak értéke most, mert olyan időben van az manifesztálva, midőn a müveltség és haladásért küzdő ozmánokat a muszka hatalom megtámadja. E testvéries fogadtatásért a török nemzet nagy köszönettel és hálával tartozik a magyaroknak.

A többi sürgönyök nem győzik magasztalni a vendégszerető fogadtatást, melylyel — mint Tevfik effendi irja — nemcsak nappal, hanem éjjel is elhalmozzák őket. Ismét egy másik sürgöny Földváry (a Basziretben hibásan áll Koldváry) képviselő inditványáról és a képviselőház határozatáról szól, ismertetve Tisza válaszát is, melyet Földváry inditványára tett. E sürgönyön kivül még egy ujabb is van ugyanazon számban e tárgyról.

Egyéb a „Basziret“ e számaiban nem foglaltatik. A jövő szombati postával érkező török lapok már részleteket is fognak hozni, mit olvasóinkkal azonnal ismertetni fogunk.

Az angol parlament mindkét házának tegnap éjjel tartott üléséről a következő távirat érkezett:

Az alsóházban Bourke másodállamtitkár azt felelte Errington egy interpellátiójára, hogy a kormány értesült arról, mikép a suezi csatornát az orosz hadihajók elől el akarják zárni. Szabályzatot erre vonatkozólag nem kapott, de hallja, hogy a csatornát más hajók elől nem szándékolják elzárni.

A keleti vitát ismét folytatva, Bourke roszalta Gladstone igazolatlan támadásait s azt mondá: A kormány a legsürgetőbben kivánja, hogy tökéletes semlegességet követhessen, azonban nem hagyhatja jóvá a szélső szónokok által pártolt felosztalását Törökországnak, vagy a porta elleni kényszerrendszabályokat. Ezeket minden hatalom visszautasitaná, Ausztria és Németország csatlakoznék Angliához e tekintetben.

A kormány nem rontotta meg az európai concertet. Bourke a kormány politikáját védelmezve, elérkezett a jegyzőkönyvhöz, melyet Anglia azon reményben fogadott el, hogy a békét előidézze. Mivel e remény meghiusult, Derby válasza az orosz körsürgönyre az egyedüli nyitva maradt ut volt. Anglia még nem jutott oda, hogy szabadon ki ne mondhassa nézeteit bármelyik barátságos hatalomnak.

Az orosz csapatok összesereglése a határon olykép fölingerelte a muzulmán lakosságot, hogy a portára veszélyes lett volna engedékenyeknek lenni. Ha a béke biztositthatott volna, lett volna is kilátás a török kormányzat reformálására. A kormány szorosan Caring politikáját követte, t. i. a teljes semlegességet és a britt érdekek megőrzését. Meg levén győződve, hogy ez érdekekre és az összes civilizált világ érdekeire nagy fontosságu, hogy Anglia némileg frontot mutasson, a kormány nem fogadhatja el Gladstone resolutióit, ezek egyidőre megkötnék kezeit, midőn pedig nagyon fontos rá nézve, hogy lebilincselve ne legyen.

Miután még több szónok beszélt pro et contra, Newgate (conservativ) kijelenté, hogy részavaz Gladstone resolutióira, mivel ezek magukban foglalják Derbynek 1876. szeptemberi sürgönyében kifejezett, eszméket. Goeschen meg van elégedve, hogy a tanácskozás sok illuziót megsemmisitett Crossnak nyilatkozatai eloszlatták a közvélemény aggályait; ha Törökország belátja, hogy ezentul nem szövetségesnek, hanem elhagyottnak és megsértettnek tekintetik, akkor a vitának nagy haszna volt. Goeschen reméli, hogy a kormány megigéri a teljes semlegességet; szóló roszalja Törökország magatartását, melyet nem kell elfeledni, s az Oroszország iránti méltatlan féltékenységtől nem kell magunkat befolyásolni hagyni.

A további tanácskozás hétfőre halasztatott.

A felsőházban Derby kijelenté, hogy alaptalan Stanley azon állitása, mely szerint Layard arról értesitette volna a portát, hogy Anglia csak azon föltételek alatt garantirozza a török birodalom függetlenségét és integritását, melyek a hatalmak által gyakorlandó ellenőrzés fölötti szerződésekben megszabvák.

Porosz és Francziaország a keleti kérdésben.

Strassburg, május 2-án.

Párisból az éjjeli közönséges vonattal utazva, ma reggel, midőn a fagy és dér boritott Vogesek tetején, a német határt elértük, a szokásos vámvizsgálat alkalmával, egy finom, egy kissé éltesebb nőcske, s egy hasonló koru ur tüntek fel, a menynyiben ez utóbbi ellenezte, hogy holmiai átkutattassanak; inkább előhuzta urának, a minden oroszok czárjának megbizó levelét, az öreg ur a párisi orosz követ volt.

Hála egy parányi süketségének, neje és a követ közt folyt beszélgetést, könnyü volt felfogni; a nő rendkivül átfázottnak, kimerültnek látszott, erről panaszkodott.

Én már akkor egy pohár tejet keritvén és theát kávét, megkináltam a nőt. Ő készségesen kapott utánna.

Az állomáson sok időnk volt beszélgetni. Néptelen rideg volt a hely.

— Uram ez szokatlan hideg, ez időtájra. Francziaországban.

— Az orosz hadsereg hozta ezt magával Sziberiából.

— Hát a szegény keresztények sorsa nem követelné az orosz sereg előnyomulását? Az oroszok pártfogását?

— A szegény lengyel kereszténykéé mindenek fölött.

— Meglátszik, hogy ön is magyar.

— Én itt most világpolgár vagyok, a poroszfranczia határon; de érzem, hogyha világháboru lesz, hajánál előrántott indokokból leend felidézve.

— Mit tett volna ön a kereszténykért.

— Szerintem még Oroszország érdekében, s még ha háboru vezetett volna is, alaposabbat, mint a diplomatia: követeltem volna a párisi békekötés, illetőleg szerződésnek a kereszténykre vonatkozó pontjait a porta által végrehajtatni.

— Azt már nem lehetett követelni.

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRCZÁJA.

Petőfi Sándor.

(Május 10. 1877.)

Szivszakgató volt, mig hozzátörődtünk,
De megnyugodtunk benne:
Porod vegyült a harczmező porával,
Szent föld alatt pihenve . . .
Kilobbantál felséges meteorként
Az örök éjszakába, —
Villám gyanánt egyszerre ellobogtál,
Csak dörgést hagyva hátra . . .!

Most jő a hir . . . oh! ez kimondhatatlan!
Gunyt üz a kegyes isten
Önnön magából, ha e képtelenség
Valóság lehet itten!
Mi azt hivők: szunnyadsz a csatatéren,
Büszkén hivők, hogy ott vagy!
S most jő a hir, hogy élve eltemettek,
S több vagy halottnál, mert élő-halott vagy!

Roskadt szemedben ragyogó nagy multad
Eltorzitott emléke . . .
Elfonnyadt képed borzalmas rab évek
Kinos tüzében égve . . .
Váz . . rom . . . hamu . . . hatalmas szellemednek
Vonagló koldus árnya, —
Mig nagy neved, mint halhatatlan phoenix,
Száll örök ifjan ki a nagy világba!

Költő, te vagy? Sas, a ki fent születtél,
Orkánok ikeréül,
Ki a magasban oly magasra szálltál,
A hol a felhő szédül . . .!
Kit rabimákból alkotott az isten
Szent, ünnepélyes órán:
Te tudtál volna szolga lánczot türni
Gyalázatos, rut szolga élet árán?

Ha lázas álom igy alkotna téged:
Remegni, sirni fognánk,
S a szörnyü álmon, tul az ébredésen,
Még hosszasan zokognánk!
Irtóztató . . . ha ez valóra kelne;
Ha egyszer megjelennél
Ónos sirodból s mig eléd borulnánk,
Borzadt szemünk ijesztő réme lennél!

Jaj zugna föl, mint végitélet napján,
A szivverés megállna,
Köny ugy ömölne, hogy a sürü tenger
Egy cseppnyi vizzé válna . . . .
Az isten-ember elhagyná keresztjét,
Hová vérezve hágott,
S e tett miatt . . . e bün után . . . te érted:
Megváltaná még egyszer a világot!

Ha visszajönnél! Nem! nem! soha többé!
Ne jöjj e földre vissza!
E föld hazád még, ah! de megalázott
Nép szégyenkönnyét issza!
Roszúljatok meg!“ igy zokognál hozzá,
S ő szólna —: Hát nem érted?
Rablód . . . barátunk, — hóhérod . . . fivérünk!
Távozz, szegény kisértet!

Ábrányi Emil.

AZ UTOLSÓ BEBEK.

— Történeti regény. —

Irta: **Pétery Károly.**

HARMADIK KÖTET.

— 61-dik folytatás. —

— Bocsássa be várnagy, azt hiszem valami koldulásféle kérelmet foglal magában a levél.

Egy középkoru ember lépett be parasztruhában, s a várurnak egy lepecsételt levelet nyujtott által.

— A bég azt mondta, hogy ha a nagyságos ur válaszra méltatja, vigyem vissza hozzá, tiz aranyat ád, — mond a paraszt vigyorogva.

A várur felbontotta az átnyujtott levelet. A mint az aláirást elolvasta, rendkivüli érdekeltséggel fogott a levél olvasásához.

— Hagyj magamra s várj itt az előszobában, ha elolvastam, szólitni foglak.

A várur magába maradt s átolvasta a bajóslatu levelet, mely oly végzetessé lőn a dicső családra.

Török Ferencz, más névvel rimaszombati bey irta a levelet. Nem csoda, ha a várur figyelmét egészen lekötötte.

A levél igen hosszu volt, telve töredelmes vallomásokkal. Mi elégnek tartjuk e nagyon zavart tartalmu levelet kivonatban közölni.

Azon kezdődött a levél, hogy irója nagyon jól tudja, hogy midőn a levél alatt megátkozott nevét elolvassa, Bebek ur borzalommal löki el a levelet magától, azonban arra kéri, tegye félre haragját s utálatát, melyre a levéliró annyira érdemes s olvassa végig a levelet.

Elmondta, hogy senki sem kárhoztathatja inkább hálátlanságát s iszonyu merénylete gyalázatos voltát, mint ő maga, most midőn örültségéből kijózanodott, s hideg vérrel tekinti át multját. Gyülöli és utálja tettét és nincs forróbb óhajtása, mint ezt némileg jóvá tenni. Jól tudja, hogy az általa tisztelt család teljes bocsánatát ki nem nyerheti, de a mennyire lehet, jóvá óhajtja tenni gonosz tettét.

Ő mint a füleki várparancsnok által kinevezett rimaszombati bey uj parancsnoka teljes bizalmát birja, ha Bebek ur hajlandó megbocsátani bünét, kész a határszélen Rimaszombat körül Haszszán béget kezébe szolgáltatni s az elfogatásakor előállott zavarban, reményli Füleket is kezébe játszhatja Szádvár urának.

Esküszöm mindenre a mi szent előttem, hogy megbánásom őszinte, s hogy lelkem nem járt csalárdságban, midőn ezen levelemmel nagyságodhoz járulok. Ha válaszra érdemesnek találja nagyságod régi szolgáját, ezen biztos embertől irja meg, hogy elfogadja e ajánlatomat s hol kivánja, hogy kezébe szolgáltassam a füleki pasát.

Ez gyalázatos árulás az igaz; de kész volnék a világot elárulni, csak kegyét megnyerhessem, vagy csak reményt táplálhassak, hogy azt valaha hü szolgálataimmal megnyerhessem. Török Ferencz, rimaszombati bey Hussáin név alatt.“

Bebek egész éjjel ezen levél tartalmán tépelődött, ő soha bele nem tudott nyugodni Fülek vára elvesztésébe. Hát ha most egy kis koczkáztatással vissza szerezheti ősei örökségét?

Nagy küzdelem után kész volt elhatározásával, „végzetes könnyenhivőséggel“ a, mint Szádvár urának életirója megemliti a tervbe beleegyezett s egy részletes utasitást tartalmazó levéllel bocsátotta vissza a jól megajándékozott követet.

Néhány nap mulva megérkezett a viszonválasz.

* * *

Egy szép őszi napon nagy számu vadásztársaság gyült össze Szádvárban. A várurhoz tartozókon kivül ott volt Magócsy Gáspár, Egervára parancsnoka és Sárközi Mihály, Hajnácskő ura.

Meg kell emlitenem, hogy ezen két főurral közölte Bebek a vadászat czélját, kik némi ellenvetés után bele is egyeztek.

A várur családja legkisebbet sem sejtett, hogy mily vadra van tervezve a nagyszerü hajtóvadászat.

Kálmánnak otthon kellett maradni. Erőss egy küldetésben távol volt Perényinél. A többi ismerőseink, kik a várur rendelkezése alatt állottak; ugymint Rákóczy György, Weselényi Farkas, Bokri István stb. részt vettek a hajtóvadászatban. Ezenkivül mintegy száz lovasból álló kiséret. A várur utasitásban kiadta, hogy miután a török hódoltsági határvidéken vadásznak, a hol már rég nem voltak s a hol ennélfogva megszaporodott a vad, ugy készüljenek fel, mintha csatára indulnának, miután nem lehetetlen, hogy a vadászat közben valami portyázó török csapattal találkoznak.

Ezen utasitás máskor is ki volt adva, valahányszor a határszélen Pelsőcz körül vadásztak, és igy ezen utasitás senkinek sem tünt fel.

Bebek derült arczczal bucsuzott el családjától, semmi sem árulta el rajta, hogy egy veszélyes kalandra indul.

— Ne ütközzetek meg rajta kedveseim, — mond bucsuzás közben nejéhez, — ha nehány napra elmaradunk. Isten veletek kedveseim.

Zsófiának annyi feltünt, de erre is csak később az iszonyu csapás után emlékezett vissza, hogy atyja melegebben bucsuzott el tőle, mint különben ily alkalommal szokott. Weselényit s két emlitett társát meglepte, hogy a mint a várat magok megett hagyták, vadászatról többé szó sem volt. Sebesen haladtak Pelsőcz felé, melyet délre elértek.

Bebek futár által értesitve egy nappal előbb pelsőczi várnagyát, az ebédet készen találták.

Ebéd után közölte hiveivel a vadászat czélját. Mindhárman elrémültek ismert bátorságuk s hősiességök mellett is e hirre.

— Nagyságos uram, én kész vagyok nagyságodat, ha kell a pokol fenekére követni, ha én áldozatul esem, — mond Rákóczy György — egy emberrel kevesebb lesz, hiányomat jóformán senki sem fogja családomon kivül meggyászolni. De a nagyságod életére szüksége van a hazának, szeretet családját nem is emlitve. Kérem, esedezem, ne menjen nagyságod a bizonyos veszély torkába.

Weselényi s Bokri egyesitették kérésöket a Rákóczieval.

— Hogy bizhatik nagyságod ezen kétszeres árulóban, ezen jellemtelen Judásban, ki százszor megérdemlette volna az akasztófát, — mond Bokri, majd nem ingerült hangon, melyhez a várur nem volt szokva.

— Határozatom rendületlen, mint azon szikla ott, mely ide látszik, tervemtől semmi és senki el nem tántorit, — mond a várur végzetes daczczal; — a ki nem akar résztvenni e mindenesetre koczkáztatott vállalatban, ám maradjon el; én még szemére sem vetem ezt soha senkinek.

Természetesen ezen elmaradásról szó sem lehetett három hü emberénél, bármily őrült kalandnak látták e vállalatot.

Másnap hajnalban csendesen haladtak a Balog völgye felé. Ezen hely volt kitüzve a renegát Török Ferencz által Hasszán bég átadására.

Még alig kezdett világosodni, midőn a kitüzött helyet elérték; utjokban senkivel sem találkoztak.

Bebek barátaival az erdőszélén megállott s csoportjának kiadta az utasitást.

Még be sem végezhette, midőn iszonyu „Hajrával“, legalább négy ezer török lovas keritette be a kis csapatot.

Lapunk mai számához egy féliv melléklet van csatolva.

— Mert a porta ügyes volt azt egy jó reggel végrehajtani.

— Soha sem lesz az békés uton végrehajtva a porta által.

— Fegyverrel még ugy sem. Ama népek magasabb czivilisatiója szükségeltetik a sikerhez. Oroszország Konstantinápolyra vágyodik. Én most jövök Angliából. Ismerem az angol közvéleményt. Anglia azt nem fogja engedni!

— Én istenem, mily méltatlanul vádolják önök Oroszországot, nem akar ő senkit, csak a rendet helyreállitani; s a kereszténység jogait a népjogokat.

— S ha a béke rendje egész Európában fenekestül fordul fel, nem-e épen Oroszország lesz a katastropha előidézője? De asszonyom Oroszország egy év mulva egyedül fog állani, s vele szemben az egész világ közvéleménye leend, mert Oroszország hóditani indult.

— Igy magyarázzák félre a szegény Oroszországot! a mi fölséges czárunk atyai tiszta szándokát, ki oly régen kerüli a háborut, de végre sem állhatott ellent, népe közvéleményének és a hadsereg akaratának.

— Most épen Stutgartba megyünk, a kegyes Olgát, a mi védangyalunkat megkérni, mert ő a mi egyedüli támaszunk, kérni fogjuk, hogy Európát világositsa fel!...

— Asszonyom! Európa világosabban lát mint a magát félresincerisált diplomatia; Franciaország és hazám például nem kivánnak háborut, de ha nem akarják is azt, nem is félnek tőle, s habár Franciaország Moltke által közelebb is provocáltatott, a franciák azt mondják: nekünk osztrák-magyaroknak és nekik, a végsőig kell vezetni a béke fonalát, s csak azon esetben kell belemenniök a háboruba, ha talán a Bécsre vágyó porosz kupsüveg a keleti kérdésbe vigyázatlanul beavatkozható Ausztriát rendreutasitás szine alatt megtámadná.

Szóval asszonyom, az európai közvélemény tisztában van magával, s Osztrák-Magyar-Franciaországnak érdekükben van a béke terén maradni. Anglia nehezen fogja bevárni, hogy Konstantinápoly a szárazon megkerültessék. Megjegyzendő, hogy Angliából jövök, az angol hadak gyülekeznek, Anglia oroszellenes.

— Majd felvilágositjuk mi Európa közvéleményét, mi nem akarunk foglalást; de ime fölmelegedtem. Csengetnek. Isten önnel!

* * *

Ezen bevezetést szükséges volt előre bocsájtanom, mert a követ nem épen Olgához ment, hanem a Straszburgban idöző német császárt üdvözölte; ellenben neje, a kedves, finom nő, a ki ugy játszik az emberiség sorsának nagy kérdéseivel, csakugyan Olgához ment.

Nem tartom szerencsémnek a vérfürdöket készitő uralkodók nagyravágyó dölyfös eszközeivel találkozni, azonban Straszburgban a német kupsüveg vezérférfiat együtt kellett találnom, a franczia határ felé néző óriási uj sáneczok épülő fokán. Ha az a hetyke tekintet, melylyel a szomszéd respublica békes földére lenéztek az isten szemébe vetődött, ugy bizonynyal meg fog az törni mentül előbb, még pedig a gyönge Bebel-féle emberek örlik meg.

Ez a császári látogatás a mai időben, a kihivó beszédek oly emberek ajkairól, a kik inkább a tettekben, mint a szavakban szoktak bővelkedni s minderre a franczia vezérférfiak mélységes hallgatása azt jelenti, hogy a köztársaságok a béke országai s hogy a tulkapott hatalom émelgős a világra nézve.

A franciák között széltében beszélik, hogy Ausztria Poroszország által bele fog uszittatni a keleti kérdésbe, s hogy valóságos Schleswig-Holsteint fogatnak Ausztriával.

Csak attól félnek a franciák, hogy mi magyarok elhagyjuk magunkat ragadtatni, s hogy mi fogjuk siettetni Poroszország fellépését Ausztria ellen, tudnillik ha mi a Törökországnak nyujtandó segélyét föllázadt tartományinak megszállásával akarjuk megadni, erre Poroszország minket foglalási szándék miatt fog megtámadni s ekkor a franciák csakugyan nem maradnak nyugton. Ez lehet a világháboru, a A minek megakadályozására ez időszerint Anglia erős figyelő hadsereggel a harczot localizálni van hivatva.

Közelebb irni fogok a mi belső nemzetiségi kérdéseinkre vonatkozó itteni közvéleményről.

Bakay Nándor.

Kérdések és feleletek

az igazságügyi miniszterium 7823. sz. alatti leiratában foglalt legfelsőbb kegyelmi tény iránt.

(A bécsi kiegyezés egyik ujabb codicillusa.)

1. kérdés. Mit tartalmaz a czimben emlitett leirat?

Felelet. Hogy a kassai királyi ügyészség területén, a képviselőválasztások alkalmából elkövetett büntetésre méltó cselekménynyel vádolt egyének királyi kegyelmet nyertek.

2. k. Mit kell érteni az előző pontban érintett legmagasabb kegyelmi tény alatt?

F. Azt, hogy a képviselőháznak folyó évi márczius 7-én igen nagy többséggel hozott határozata, az alkotmányos formák megtartásával megsemmisittetik.

3. k. Mit foglal magában a képviselőháznak emlitett határozata?

F. Azt, hogy a tornai kir. járásbiróság megkeresése folytán maglódi Wodiáner Béla képviselő ur bünvádi ügybeni kihallgattatás végett kiadattatott.

4. k. Miként merészkedett nevezett járásbiróság azon megkeresés megtételére?

F. Ezen hosszas és régi históriának ez a rövid foglalatja: 1872-ben, midőn a vesztegetés és lélekvásárlás az országban rendszeresittetett, maglódi Wodiáner Béla a görgői kerületben korteskedésre elköltött vagy 24.000 forintot. Ez alkalommal Rubinstein Pál uzsorás czimborája kötelezvény mellett osztogatta a pénzt 40, 50, 100 forintjával a választóknak, azon kikötéssel, hogy ha Wodianer urra nem szavaznak, a felvett összeget rajtok per utján is megvétethesse. Minden erölködés daczára Wodiáner a választásnál megbukott, czimboráit ugy mint a nevezett uzsorást, továbbá az azóta sikkasztás és lopás miatt két évi tömlöczre itélt Klekner-Rezső királyi ügyészt, s pénzét hüségesen elköltött többi jó barátit odahagyta, hanem hagyott hátra jó csomó fizetetlen tartozást is, melynek megfizethetése véget Wodiáner odautasitotta érintett jó barátit, hogy a kötvényekre kiadott pénzt per utján hajtsák be. A kortes ügyvédek s a kortes járásbiró idéztették s elmarasztalták az illetőket, — vége hossza nem volt a pereknek, miglen egyik fellebbezett perben 1873. febr. 18-án a királyi itélő tábla 1619./p. 1873. sz. alatti végzésében a perbeni érdemleges határozat hozatal előtt, a beperesitett okmány alapját képező vesztegetési cselekmény miatt előzetes bünfenyitő eljárás végett a periratokat a bünfenyitő birósághoz áttétetni rendelte. — Azóta eltelt négy év, különböző okok és okozatok folytán való halogatás után került az ügy folyó évi márczius 7-én a képviselőház eleibe.

5-ik k. Önérzetes embernek magának kellett volna a kihallgatást kérni, — miért van még is, hogy maglódi Wodianer Béla a kegyelmi utoni felmentés eszközéhez folyamodott?

F. Miután a képviselőház őt kiadta, igen világos volt előtte s jogügyi tanácsosai előtt, hogy számára az 1874. 33. t. cz. 96. szakaszának azon rendelkezése elől, mely a vesztegetőt, választói jogának három évre való elvesztésére, ezer forint birságra s esetleg hat hónapi fogságra itéltetni határozza, nincsen menekvés.

6. k. Az igazságügyminiszter a képviselőház május 5-iki ülésében azt mondta, hogy minden kegyelmi előterjesztésben egyedül a köztekintetek által hagyja magát vezéreltetni a kormány, miért van még is, hogy maglódi Wodianer Béla megkegyelmeztetését is kieszközölte?

F. Maglódi Wodiáner Béla név- és közel névszerinti rokona annak a magyar főurnak, a ki azon esetre, ha az osztrák nemzeti bank visszautasitani nem méltóztatand a tervezett osztrák-magyar bank két törvényhozás által megállapitandó szervezetét, hirszerint magyar alkormányzónak van kiszemelve, — és a ki annyira magyar hazafi, hogy a fentjelzett esetben őt az osztrákok is igen szivesen kineveztetik a bankhoz alkormányzónak — e szerint neki okvetetlen kitünő jó magyar hazafinak kell lenni. — Az illem azt hozta tehát magával, hogy ezen nevet, a homálynak még csak árnyéka sem fedje. Előrelátásból kellett tehát gondoskodni, kedveskedni a magyar kormánynak. — Ez a bécsi kiegyezésnek egyik folyománya.

7-ik. K. Minemü következése lesz már most maglódi Wodianer képviselő urra nézve a többször érintett felmentésnek?

F. Megszabadul a vallatás, szembesités kellemetlenségei, és a biróság által kimondandott itélet sulya alól, de mindazok, kik az embereket cselekedeteikből itélik meg, őt bélpoklosnak és becstelennek fogják tartani az életben, mind örökké!

Lükő Géza.

A háboru.

A mai napnak a háborura vonatkozó legjelentékenyebb hire — **Romániának függetlenségi nyilatkozata**, melyet a román képviselőház a tegnapi ülésen magáévá tett, s mely Romániát mint orosz zsoldba szegődött pártütőt állitja szembe a portával. Ez esemény semmi esetre sem marad befolyás nélkül a törökök hadmüveleteire, s legközelebbi következménye szükségkép az lesz, hogy a porta, a föllázadt vazallus megfékezése végett, a részére biztositott jogokkal élni fog s ezek érvényesitése végett egy nagyobb hadat mielőbb átküld a román területre.

Ama végzetes ülés lefolyásával a következő távirati tudósitás érkezett Bukarestből:

A képviselőház mult éjjeli ülésében Stolojanunak a török bombázások ellen foganatba veendő rendszabályokról szóló interpellatiója került tárgyalás alá, s hosszu vita után 58 szóval 29 ellenében a következő napirend fogadtatott el:

„A képviselőház látván, hogy Törökország támadó magatartása által széttépte a kötelékeket, melyek Romániát hozzáfüzték, a midőn megnyitotta az ellenségeskedéseket Romániával szemben s már román ágyuk válaszolnak a török hadüzenetre, támaszkodik a garantirozó hatalmak méltányossági érzetére, melyek a párisi szerződés által biztositották Románia politikai fejlődését s felhatalmazza a kormányt mindazon rendszabályok megtételére, melyek Románia fennállását biztositják, s a béke helyreálltával megengedik neki, hogy elfoglalhassa a mai tüzetesen meghatározott állást, mely lehetővé teszi reá nézve menten minden függőségi viszonytól befejezni történelmi keleti missióját.“

Az ülés éjjel tovább folytattatván, Jonesco kijelentette, hogy Romániának nincs pénze, nincs felszerelt hadserege, nincsenek szövetségesei, mert az oroszokat ilyenekül nem tekintheti s igy nem szükséges hadat üzenni. — Bratiano miniszterelnök erre odanyilatkozott, hogy Románia a hatalmakhoz fordult, tőlük azonban választ nem nyert s minthogy Románia el van hagyatva, saját erőihez kell folyamodnia. Romániának van jó hadserege, jó tisztei s bebizonyithatja életrevalóságát. Romániának védelmeznie kell magát, miután a porta hadat üzent neki. — Erre a fennebbi napirend elfogadtatott.

Szerbiában minden tagadás és czáfolgatás daczára zörög a háboruskodási viszketeg harasztja. Erre vonatkozólag a „Deutsche Ztg“-nak távirják Belgrádból, hogy ottani irányadó körökben, daczára a Pétervárról vett tagadó válasznak, szilárdul el vannak határozva a háborura. A tényleges fegyveres fellépés junius hó elején történik meg.

A feketetengeri orosz kikötők ostromzárától az orosz kormány akként törekszik szabadulni, hogy tagadja, mintha e czélra a török kormány kellő erővel rendelkeznék. A Párisban 1856. évi april 16-án valamennyi hatalom által aláirt nyilatkozat szerint ugyanis csak akkor hatályos, ha az illető hadviselő fél azt kellő erővel fönntartani képes. Igy áll-e a dolog a jelen esetben, csak akkor fog elválni, mikor a semleges hajóknak adott határidő letelt, s igy az orosz tengerészeti miniszternek egy Pétervári távirat szerinti azon állitása, hogy a feketetengeri török ostromzár nem hatályos, most még időelőtti.

*

A háreztérről a következő hirek érkeztek:

F. hó 11-én délután 3 órakor **egyike a legnagyobb török monitoroknak** közeledett Brailához, a Gieset sziget mögött megállapodott s **lövöldözni kezdte a várost**. Az oroszok a partról először könnyü ágyukkal viszonozták a tüzelést anélkül, hogy találták volna, mire a város fölött uralgó s a szőlők mögött fekvő magaslatokon elföldve tartott nehéz ágyuk kezdték meg a tüzelést s folytatták egy egész órán át. Két orosz gránát a török monitor gőzkazánjába csapott be, mely felrobbanván, felgyujtotta a löporkamarát, mire a **monitor légbe röpült egész felszerelésével 200 emberrel együtt, egyedül a kalauz menekült meg.**

Az orosz dunai hadsereg május 7-ike óta nagyobb sietséget fejt ki strategiai felvonulásának befejezése körül. A 7-ik hadtest, mely Kiliában helyezkedett el, egyszerre azon parancsot vette, hogy egy hadosztály kivételével gyorsmenetben Gyurgyevóhoz vonuljon. Ugyanoda indult a 8. és 12. hadtest nagyobb része. 15-ig a Puru-Magurelli-Gyurgyevo-olteniczai vonalon nagy csapat-tömegeket akarnak összevonni. E seregből csak 8 zászlóalj fog Turn-Severinig előre hatolni. Az emlitett vonalon 65.000 gyalog katona, 8000 ló és 112 ágyu lesz öszpontositva. Az oroszok szerint Rusesukban és vidékén a törököknek csak 33.000 emberök, 3000 lovuk és 48 ágyujok van. Gyurgyevoban és Olteniczában az oroszok nagy raktárakat akarnak felállitani.

Ha mink nem törődünk az oroszszal, törődik ő velünk. Iczkányi hirek szerint az orosz főparancsnokság egy figyelő hadtestet fog föllállitani monarchiánk határának közvetlen közelében, Bukovina mellett, melynek fóhadiszállása Botusányban lesz.

— Az oroszok nagy számmal megszálották Gyurgyevót, honnét a román helyőrség kivonult.

— Reniben a legutóbbi bombázás sok kárt tett s a főtemplom is jelentékeny sérülést szenvedett.

— Egy pétervári távirat szerint Fergujkasszov tábornok 8-án megszállta Diadant ütközet nélkül. A lakosok szivesen fogadták.

A háboru és a magyar hajózás.

A magyar királyi bel-, igazságügyi és kereskedelmi miniszteriumoknak 1877. évi május hó 11-én kelt rendelete, melylyel a hatóságok s az osztrák-magyar monarchia állampolgárai által, az Oroszország és Törökország között kiütött háboru tartama alatt, a kereskedés és hajózás tekintetében megtartandó elvek közzététetnek, igy hangzik:

Az Oroszország és Törökország között kiütött háboru alkalmából, a miniszteri tanács határozata folytán, egyetértőleg a közös külügyminiszteriummal, valamint az osztrák birodalmi tanácsban képviselt országok miniszteriumával, a következő szabályok tétetnek közzé, melyekhez mind a hatóságok, mind az egyes állampolgárok alkalmazkodni kötelezvék:

1) Tiltva van osztrák-magyar lobogó alatt levő hajókon a hadviselő államok hadesapatait, vagy ezen államok száméra oly tárgyakat szállitani, melyek az általános népjog, vagy az illető idegen kormányoknak általánosan kihirdetett különös rendeletei szerint tiltott hadiczikkeknek tekintetnek.

Ilynemü tárgyak osztrák vagy magyar hajón a nevezett államokkal való érintkezésében, csak oly mennyiségben lehetnek, a mely mennyiségben azok az illető hajónak saját használatára vagy védelmére mulathatlanul szükségesek.

Az osztrák vagy magyar hajóknak tilos oly helyeken vagy oly kikötőkben kikötni, melyek a hadviselő hatalmak valamelyike által ostrom, vagy hatályosan zárlat alá helyeztettek.

A ki ezen titalmat megszegi, elveszti abbeli jogát, hogy a hadviselő államok valamelyike által ellene netán elrendelt jogszerü lefoglalás és elkobzás eseteiben a kormány öltalmát igénybe vehesse.

2) Ezen esetet kivéve, az osztrák vagy magyar kereskedelmi hajók nem akadályozvák, hogy a háboru daczára, a hadviselő hatalmak kikötőivel kereskedést üzzenek, vagy egyébként közlekedjenek, valamint viszont a hadviselő államok kereskedelmi hajóinak is meg van engedve, ugy mint ezelőtt, bármely belföldi kikötőben akadály nélkül kikötni, azokban tetszésök szerint tartózkodni, kijavitásokat eszközölni stb.; föltéve, hogy a fennálló törvényeket és rendeleteket megtartják, s magatartásuk a semlegesség szabályaival megegyez.

Idegen hadihajóknak a belföldi kikötőkbe való bebocsátására nézve, az e részben más alkalmakkal kiadott szabályrendeletek lépnek hatályba.

3) Azon méltányos föltevésben, hogy a semleges kereskedés a hadviselő hatalmak részéről kellő tiszteletben fog tartatni, és hogy a hadviselő felek szokásos jogaikat csak az általános népjogi, vagy a netalán létező szerződésekben meghatározott módozatok szerint fogják gyakorolni: ezennel rendeltetik, hogy osztrák vagy magyar kereskedelmi hajók a nyilt tengeren a hadviselő hatalmak hadihajói részéről netán szándékolt átkutatásnak ellent ne álljanak, sőt ellenkezőleg igazolványaikat és okmányaikat, melyek által a hajó semlegessége bizonyittatik, ellenmondás nélkül elmutassák, azokból semmit a tengerbe ki ne dobjanak, sem egyébkint meg ne semmisitsenek, főleg pedig tartózkodjanak hamis vagy kétféle és titkos okmányokat a hajón tartani.

4) Az esetre, ha valamely osztrák vagy magyar hajó, a fenntebbi szabályok szem előtt tartása daczára, méltatlan bánásmódban részesülne: eziránt a legközelebbi osztrák-magyar consulatusoknál vagy egyéb hatóságnál haladéktalanul jelentés teendő, hogy a kormány az illető külállamnál kárpótlás és elégtétel végett a szükséges lépéseket megtehesse, vagy a mennyiben ilyes lépések a méltatlanul bántalmazott által már tétettek volna, azokat támogathassa.

5) Ezen szabályok a kihirdetés napjával lépnek életbe.

Kelt Budapesten, 1877. évi május hó 11-én.
Tisza Kálmán, s. k. Trefort Ágoston, s. k. Perczel Béla, s. k.

A fővárosi választókerületek szaporitása.

A belügyminiszter a ház mai ülésén terjeszté be a fővárosi választó-kerületek számának szaporitásáról szóló törvényjavaslatot. E javaslat szerint Budapest két képviselővel fog ezentul többet választani. A kikerekitést persze majd kényökkedvök szerint, s mindenesetre ugy fogják intézni, hogy a kormány két biztos kerülettel gyarapodjék. Maga a törvényjavaslat, melyet benyujtottak, igy szól:

Törvényjavaslat, Budapest fővárosban az országgyülési képviselő-választókerületek számáról, uj beosztásáról és az ezzel kapcsolatos intézkedésekről.

1. §. Az 1848. évi V. törvényczikk 5. §-ának a főváros területére vonatkozó intézkedései akként módosittatnak, hogy Budapest főváros területén az országgyülési képviselők választására kilencz választókerület létesittetik.

2. §. Mindegyik választó-kerület külön egy-egy képviselőt választ.

3. §. A választó-kerületek és a központi választmány alakitása, valamint a jelen országgyülés végeig netalán eszközlendő időközi választás a fővárosban is az 1877-ik évi X. törvényczikk rendelkezései szerint történik.

4. §. Ezen törvény kihirdetése után azonnal életbe lép, és végrehajtásával a belügyminiszter bizatik meg.

Kelt Budapesten, 1877. évi május 10-én.
Tisza Kálmán, s. k.
mint belügyminiszter.

—

Indokolás. Budapest fővárosában az országgyülési képviselőválasztó kerületek számáról, uj beosztásáról és az ezzel kapcsolatos intézkedésekről szóló törvényjavaslathoz.

A t. képviselőháznak folyó évi april 30-án tartott ülésében saját kezdeményezésem folytán hozott határozatával azon utasitást nyertem, hogy miután az 1877. évi X. törvényczikk rendelkezései által az országgyülési képviselők száma kettővel fogy, a t. képviselőház pedig nem kivánja a képviselők számát apasztani, s miután Budapest főváros lakosainak és választóinak száma az utolsó években tetemesen emelkedett, a fővárosi országgyülési képviselők számának kettővel leendő szaporitása iránt még ezen ülésszak alatt a t. ház elé törvényjavaslatot terjesszek.

Ezen határozatnak kivántam eleget tenni, midőn a szőnyegen lévő törvényjavaslatot azon kéréssel terjesztem a t. képviselőház elé, hogy miután az 1878. évre megállapitandó választói névjegyzékek érdekében a javaslott törvény megalkotása sürgősen kivánatos, ezen törvényjavaslatnak tárgyalását mielőbb napirendre tüzni méltóztassék.

A t. képviselőháznak fent emlitett határozata fölöslegessé teszi ezen törvényjavaslatnak bővebb indokolását, miért is azt mellőzve, csak a következő adatokat kivántam még a t. ház figyelmébe ajánlani:

1848-ban a főváros területén egy képviselőre esett lakosok száma megközelitőleg 20,000, a választók száma pedig szintén megközelitőleg 1000 volt.

Jelenleg egy képviselőre 38,639 lakos és 1844 választó esik; a törvényjavaslat szerint pedig egy képviselőre 30,052 lakos és 1465 választó fog esni.

Budapesten, 1877. évi május hó 10-én.
Tisza Kálmán, s. k.
mint belügyminiszter

A czukor- és szeszadó javaslat.

— az orsz. iparegyesület előtt —

Az országos iparegyesület Keleti K. elnöklete alatt május 11-én a czukor- és szeszadó törvényjavaslatát szakosztályi ülésén tárgyalta.

Rottermann czukorgyáros Mudrony igazgató felkértére részt vett ezen tárgyaláson, érdekes adatokat és megfejtéseket adott elő ugy a czukorgyár — a répa — és az adókról — összehasonlitva viszonyainkat, mint Lajtáninneni, mint külföldi gyári viszonyokkal. Nem lehet tagadni szakavatottságát — olvasottságát és tapasztalatait e téren.

Rottermann ur beszédét röviden a következőben adjuk: Mindenekelőtt roszalja a nyersanyag mérlegezése után fizetendő adót pausalis kiegyezés szerint — szerinte az imperativ pauschalis adónem az, melynek kezelése minthogy ellenőrzés majdnem szükségtelen — legolcsóbb lenne. Jelenleg az 1865-iki törvény van alkalmazásban, de a jelen törvényjavaslat visszamegy a 65-iki törvények előtti állapotra s nines tekintettel a törvény által szükségképen módositott gyártási módra, gépezetekre. Az adó-tartási mód, a gyártás technikai szervezetében bizonyos assimilatiot igényel — uj rendszer, mig a gyárost egy részt kárositja, gépezetei változtatása illetve — hasznavehetlensége által, más részt magában e gyártásban is nehézségeket gördit, minthogy még kisérletekre kényszeriti az uj adórendszert a gyártás nehézségeivel kiegyenliteni.

Hogy miért mondja a kormány, miszerint az adórendszer két évre határoztatik, és akkor azután a kész gyártmány adóztatása következik be — egyáltalán felfoghatatlan. Nagy horderejü befolyással lesz ezen 2 év multán már előre praecidálás a czukor üzletre, mely ép oly változékony tőzsde operatióknak van alávetve, mint bármely értékpapir. — Vegye fel ez adónemet egyelőre és győződjék meg fokonkénti adóemeléssel mennyire aknázható ki — hiszen az üzletkönyvekbe való betekintése által könnyen jut statisticai jövedelmi adatok birtokába.

És miután némi átnézetet szerzett magának, könnyen kitalálja a módot, mely mint a kormányra jövedelemszaporitó, mint pedig a gyáros fizethető képességét tul nem terheli. Áttérve az egyes adó rendszerre — a nyersanyag adóztatása a hazai gyárosokat igen háttérbe szoritaná ezen adórendszer, — mert tudvalevő, hogy a Magyarhonban terjesztett répa-variálva 10—20%-tel kevesebb czukortartalmu, mint az osztrák monarchiában termesztett, igy tehát a concurentiát ki nem állhatnánk.

A leadosztatásnál a kinestár nagy csalásoknak van kitéve, mert czukorlé — czukorlé sürüsége vétetvén alapul — az adoztató közegek hozzáférhetősége különösen minthogy alsóbb organomakra bizatik az ellenőrzés — nagy tért nyit a visszaélésre a polarisatio általi kipuhatolása az adóalapnak szinte igen problematicus — az egyes különbségek nuancai oly szigoruk, hogy még szakavatott részrehajlatlanok próbai is mutatnak differentiákat.

Nem megvetendő tény lévén még az is, hogy jóllehet több czukortartalom-lé kevesebbet ér a mellékalkatrészek (alkatiak, savak) aránytalansága miatt, mint kevesebb czukortartalmu arányos vegyi alkatrészekkel, minthogy ez utóbbiak kisajátitása költségei lényegesen szerepelnek a gyártásnál. — Igy tehát e módozat sem képes egységet megállapitani. Áttérve a két gyártott anyag adóztatására, melyet a törvény két év mulva behozandónak mond, ez adónem a magyar czukorgyárakat egészen tönkretenné. Eltekintve attól, hogy az ellenőrzés borzasztó költséges, majdnem lehetetlen, minthogy csupán raffinadokat gyártunk, a külföldi gyáraknak előnye még fokoztatik ezáltal.

Franciaországban hol czukorkivitel majdnem semmi igen is alkalmazható e törvény — ellenőrizhető is, mert kb. 40 raffineria van és a többi nyers gyártmányok a raffineriakban lesznek adóztatva. De nálunk hol a belfogyasztás oly kicsi — a kivitelnél sem kapunk restitutiót, azonfelül nyers anyagunk roszabb czukortartalma képtelenné teend Csehországgal versenyezni, mely többnyire nyersárut produkál, jobb anyagja van, a parasztársulatok olcsó előállitást föltételeznek és olcsóbban is dolgoznak és kivitelüknél még adókárpótlást is kapnak.

De ezen adórendszernek még az a káros hatása is lenne a kincstárra, hogy a visszaéleseknek legnyiltabb tért enged miután az anyag különféle minősége különféle adó lábat igényelvén a categoriába való tétel a financzorganumok által kényök kedvük szerint határoztathatnék, a felülvizsgálat pedig majd nem képtelenség — vagy a gyáros iszonyu hátrányával összekötve; nem adhatván el készleteit meghatározott szállitási időre. Vonatkozva még a törvény büntető czikkeire, áthágások miatt azok oly magasra vétettek, hogy bizony nines gyáros ki e körülmény mellett exportalni merne.

A sok faju beosztás ugyanis a gyárost legjobb szándoka és lelkiismerete mellett is vétségbe ejtheti — eddig két faj declaraltatott a kivitelnél és körülbelül 2000 kg. czukorszállitásnál 800 frt büntetésbe eshetett — mostani javaslat szerint 163,000 frt erejéig sujtható, ha a potarisatio a declarálásnál 1—2% többet mutat ki. Szemére vetik a gyárosnak, hogy praemiumot kiván, igen is kivánja azt, de nem directe. Praemiálva van a világ minden czukor-gyára. Oroszország gyárait rayonok szerint adóztatja, azonkivül a mult évben sok gyártatván, hogy a kivitelt emelje, felemelte egy 10%-el az adót, a készgyártmányt könnyebben és jobban eladhaták külföldre s minthogy a raktárak megürültek, ismét leszállitották az adót. — Francziaországban a rendiment mód szerint fizeti a gyáros az adót, az az oly arányban, mint a hogy nyers czukorból fehéret nyer.

Tesznek tehát idegen alkatrészt 1—10%-et sőt többet is a gyártmányhoz — kevesebbre veszik az adót s igy könnyen concural, ez iszonyu nagy praemium elejtése tehát csak akkor lenne időszerü, ha a többi állam is elejti. Ezen praemiumnak köszönhetjük, hogy exportálunk czukrot oly áron, mely az előállitási árnál 2—3 frttal 50 klgr. után kevesebb.

Moskovitz felvilágositást kér az iránt vajjon a hontermesztett répa mennyivel kevesebb czukort tartalmaz a Csehországinál, mert szinte az adórendszernél erre kell a fősulyt fektetni különben hiábavaló minden debatte.

Rottermann szükségesnek tartá az elmondottat, hogy bebizonyitsa miszerint minden adómód mellett hátrányban vagyunk — rosszabb a magyar répa mindenütt mint a csehországi középszerü. De van előny is a gyártásnál — idő és szorgalom nyerességet hoz a gyárosnak akár egyenlő adóalap mellett is, mint hogy a répa czukortartalma adóztatik meg. De vannak oly hátrányok, melyeket kiegyenliteni nem lehet. Bach-kormány alatt 15%-al voltak a hazai gyárak leszállitva adójukban a többi tartományhoz aránylag — pedig azon kormány nem igen kedveskedett a magyaroknak. A mit akkor kivivott a hazai ipar ugy hiszi most csak előbb lesz képes. Hiszen ez nem lenne elnézés vagy pártolás ez csak némi kiegyenlitése a viszonyoknak.

Helfy kérdi, mennyi a honi és cseh répaczukor tartalmi különbözete? — Rottermann 15—20%-re állitja. Hiszen a gyárosok elismerik, hogy a mostani adó nem elégitheti ki a kinestárt és garantironak is 6 millió tiszta jövedelmet ezen adónem után, de legyen oly alapon, hogy a gyáros szabadon fejleszthető mint gépezetjet, mint kereskedelmi érdekeit, engedtessék nyilt tér a gyári fejlődésnek.

Erre Mudrony igazgató constatálja, hogy az 1869-iki enquette szinte ily nézetekben nyilatkozott, inditványozza, hogy a szakosztály adjon folyamodványt a képviselőházba — a törvényjavaslat 3. §-a, mely a mostani adórendszert 2 évre határozza, töröltessék ki ugy a jövőre, ne praecidáltassék az adórendszer — ajánltassék a nyersanyag adóztatása imperativ pauschalrendszerben osztassék fel az egész birodalomban adórayonokra és termőképesség illetve czukortartalom szerint osztályoztassék.

Helfy az inditvány első részét pártolja, de második részében azt hiszi, tul menne az egyesület kitüzött czéljában.

Fenyvessy méltányolja a kormány adóemelési szándékát, de szinte a viszonyok tekintetbe vételét kivánja, a 3. §. elhagyását feltételnül kivánja.

Ruprecht szintén ily értelemben nyilatkozik, a kormány néhány év mulván hiszi, hogy gyakorlati uton meggyőződést szerez magának és megtakálja majd az utat, mely mint a hazai érdekeket mint a kincstár hasznát szem előtt tartja.

Mire Hegedüs a kérvény alakját illetve — azt inditványozza, hogy mondassék ki, miszerint a törvényjavaslat 3. §-a és ezt követő adórendszer kijelelése hagyassék ki, a szakértők véleményének hely adassék.

Elnök tehát felteszi a kérdést, mire határoztatik: Hogy egy folyamodvány bocsáttatik a képviselőházhoz, melyben az orsz. iparegyesület gazdasági szakosztálya kéri, hogy a törvényjavaslat 3. §-a és ezt követő jövő adórendszer megállapitása kihagyassék, — tartassék fenn a nyers anyag megadóztatása imperativ pauschal systema szerint, mindenesetre a honi termesztett répe czukortartalmat szem előtt tartva, az adórendszerben aránylag tekintetbe vétessék. Egyszersmind a kormányhoz is ily alaku kérvény felterjesztessék.

Mely kérvény szerkesztésére és beadására Hegedüs, Rotterman és Szontagh választattak.

UJDONSÁGOK.

A hivatalos lapból. A király a telekkönyvi betétek összeállitása iránt biztosokká kinevezte: a következő törvényszéki birákat: Jakcin Edvardot Zágrábban, Milankovic Dávidot Pozsegán, Ruvarac Lázárt Vukovárott, Strazimir Jánost Varazsdon Savic Mihályt Pozsegán, Predoevics Miklóst Eszéken, Horgesic Lajost Vukovárott és Masimovic Jánost Eszéken; továbbá a következő járásbirákat: Pintaric Mórt Zenggen, Vodvarzka Vladojt Buccariban; ugy Rusnov Adolf tanácsjegyzőt Zágzábban, Kettig Gyula és Krizek Antal járásbirósági segédeket Kőrösön, dr. Rojcevic Levin tanácsjegyzőt Varazsdon, dr. Posilovic István járásbirósági segédet Buccariban, s végül Triscec György törvényszéki segédet Belovárott.

—

— Lapunk közgazdasági- és országgyülési rovata a mellékleten van.

—

— Széchenyi gróf hátrahagyott kéziratának elárvereztetése ügyében a „H.“ azt irja, hogy a lefoglalt levelek nem azok közé tartoznak, a melyek megvásárlására az akadémiai illető bizottság 10.000 frtot összeszedett. Az ezen megvásárolt hagyaték már a földhitelintézetnél őriztetik, s a lefoglalt leveleknél csak a Tasner-család magán-vagyonáról van szó.

— Amerikai párbajról értesitik a „P. N.“-ót Kis-Zomborról. Rónay Dezső huzott egy amerikai párbajnál fekete golyót s tegnap főbelőtte magát.

— Majális. Az országos kisdedóvó egyesület képezdéje és árvaháza fenntartása czéljából, holnap az Orczy-kertben nemzeti és katonai zene mellett athletikai mutatványokkal, csolnakázás és táncczigalommal összekötött nagy majálist rendez. Kedvezőtlen idő esetén a majális kedden, f. hó 15-én fog megtartatni. A belépti jegyek ára személyenkint 1 frt s gyermekekért 50 krajczár.

— A „fővárosi szeretetház“ esztergomi pünkösdi kirándulása — külön hajóval — az eddig elkelt jegyek után itélve nagyon érdekesnek mutatkozik, maga a török consul és más kitünőségek is megigérték részvétüket. Az esztergomi szinkörben diszelőadás rendeztetik, Jókai

„Szigetvári vértanuk“ czimü szinmüvének első felvonása a nemzeti szinház ruhatárával s Bercsényi Béla felléptével adatik elő, végül pedig görög tüzfény mellett nagy tableaux „magyar és török barátság“. Egyuttal megemlitjük, hogy a hajó a görög templom előtti állomástól indul, és a hajó alsó részében a háló termek a közönség rendelkezésére állanak. A rendező bizottság nem kimélve fáradságot mindent elkövet, hogy az egyesület első kirándulása ugy kényelem, mint szórakoztatás tekintetében a közönség megelégedésére sikerüljön.

— Majális. A szini tanoda majálisa nem e hó 27-én, hanem 29-én fog a „Fáczán“-ban megtartatni. Jegyek a majálisra 3 frt vagy az esteli tánczvigalomra 1 frtért előre válhatók a tanoda helyiségében, nemzeti szinház bérháza III. em. 18. sz. alatt.

— A vendéglátó bizottság hétfőn május 14-én esti 6 órakor szokott helyen gyülést tart, melynek főtárgya: a számvizsgáló bizottság jelentése. Herman Ottó alelnök.

— Békésváros értelmiségének gyupontja, a központi kaszinó folyó évi május 6-án tartott évnegyedes közgyülése alkalmával, az ország szivében lefolyt ünnepélyességekben való tiszta hazafias osztozásának, együttes lelkesedéssel, jegyzőkönyve lapjain, a következőkben kivánt átérzett kifejezést adatni: „A békési kaszinó, tiszta szivből üdvözölte a Budapestre érkezett török küldöttséget s általa a nemes török nemzetet. Óhajtja, hogy azon készszoritás, mely Konstantinápolyban és Budapesten, a magyar és török nemzet érzelmeit hiven tolmácsoló küldöttség által történt, legyen azon erős kapocs, mely a két testvérnemzetet jó és balsorsban elválhatlanul egybetartja. Meleg rokonszenvvel kiséri azon küzdelmet, melyet az igaztalanul megtámadott török nemzet, a közös ellenséggel folytat, s szivből kiván a török fegyvereknek fényes diadalt; s annak kivivása után, az alkotmányos török nemzetnek állandó békét, soha meg nem szünő jólétet, boldogságot. Kifejezi végre köszönetét a magyar főváros lakossága iránt, azon fényes és mindenekfelett szivélyes fogadtatásért, melyben a török küldöttséget részesitette, s mely által az egész nemzet érzelmeinek igaz és méltó kifejezést adott.“

— A vendéglátó bizottság végrehajtó bizottsága ma délben az „arany-sas“ helyiségében ülést tartott. Herman Otto alelnök megnyitván az ülést, felveti azon kérdést, hogy miután a mai ülés nem volt kellően közhirré téve, megtartassék-e a gyülés vagy nem; némi vita után végre határozatképesnek mondá ki magát a bizottság s elhatározá a gyülés folytatását. — Felolvastatik báró Kaas Ivor helyettes elnöknek egy levele, melyben lemondva az elnökségről, bucsut vesz köszönetnyilvánitások közt a bizottságtól s bocsánatot kér az elkövetett hibákért. Verhovay Gyula nem helyesli Kaas ezen eljárását. — Felemliti, hogy Kaas Erődi leköszönése után, az alelnökök távollétében azon kijelentéssel vállalta el az id. elnökséget, hogyha a softák eltalálnak jönni. akkor leköszön; a softák megjöttek, Kass elnöknek megmaradt s ez ellen az akkori körülmények miatt nem is tett senki kifogást, de illő, hogy az elnök ez ünnepélyességek után is megmaradjon helyén addig, mig a bizottság müködését be nem fejezi, mig le nem számol. Kaas lemondása nem is vétetik tudomásul, hanem fel fog szólittatni, hogy maradjon meg helyén addig, mig a bizottság müködése teljesen befejezve nem lesz. A számvizsgáló bizottság tagjaivá a következők választatnak meg: Jankovits István, Sóos Jenő, Kramuliny Gy., Szukáts József és Scheffer László. — A legközelebbi gyülés hétfőn este 6 órakor lesz.

— Gyorspósta. Az Alföld-fiumei vasut egyik hivatalfőnökének, ki jelenleg Ujpesten nyári lakában tartózkodik, e hó első napjaiban egy pénzes levelet kellett volna kapnia egy árva leányka részére. Tudakozódás után sikerült neki kipuhatolni, hogy a szóban forgó levél még f. hó 4-én lett a főpóstán feladva, azonban daczára, hogy czime s lakása a boritékon helyesen volt kiirva, még tegnap sem érkezett kezeihez.

— A Horváth-kertről. Ezen a főváros tulajdonához tartozó s eddig meglehetősen elhanyagolt állapotban hagyott nyilvános kertet a krisztinavárosban, mint halljuk, szépiteni, s abban az 1875-iki katastrofának még mindig meglátszó nyomait a lehetőségig eltörülni ohajtják. Az első kerület elöljárósága ugyanis ez irányban valamint a kertben padoknak leendő felállitása és a szinkör hátsó udvarának bekoritése végett e napokban tett előterjesztést a fővárosi tanácshoz.

— A tojás miképeni eltartása nagy gondját képezi a gazdasszonyoknak. Sok mindenféle konplikált módot ajánlottak már, a legegyszerübb azonban az, a melyet egy ismeretes zárdában alkalmaznak és pedig sikeresen. Nem kell ehhez semmi konzerváló anyag, csupán hegyes, tehát nem üres végükkel lefelé kell vigyázva egymás mellé állitani a tojásokat hüvös, de egyszersmind a megfagyás ellen biztositott helyre. Itt akár örökkéig elállanak s mindig megtartják izüket.

— Pórul járt iparlovagok. Habár kedves vendégeink a softák már rég elhagyák is a fővárost, még mindig találkoznak oly egyének, kik azok fogadtatását kizsákmányolva a könnyen kivöktől a tett költségek fedezésének ürügye alatt kisebb-nagyobb adományokat kicsalni igyekeznek. — Igy jött tegnapelőtt két csinosan öltözött ifju ember a Lipót-utczában lakó K. ügyvéd lakására annak — ki esetleg valóságos pansláv — a török nemzet iránti rokonszenvere hivatkozván kéregetni a fennti czélra. A már éltes urnál azonban megjárták, mert ugy dühbe jött, hogy botot ragadott s a két csalót kiverte lakásából, s egészen meglátszott feledkezni mérgében arról is, hogy a közbiztonság érdekében sokkal nagyobb szolgálatot tesz vala, ha a két iparlovagot szépen elfogatja s bekisérteti.

— Öngyilkosság. Veszprémben napirenden vannak az öngyilkossági esetek. E hó 8-án egy alig egy éves házas csinos fiatal asszony Sz. A. eddig ismeretlen okból elvágta a nyakát. Még élve szállitatott a kórházba, de felépüléséhez kevés a remény.

— Tegnap délben négy tót napszámos a nádorutcza 41. sz. ház csatornája ásásával foglalkozván, a mélyen leásott gödör kiduczolását a munkások elmulasztották, minek az lett következése, hogy a porhanyos föld beomlott, s Gubányi Mihály napszámost a beomló föld ugy betemeté, hogy a földből csak feje látszott ki. Jelen volt társai csakhamar kiásták, s igy Gubányinak az ijedtségen kivül egyéb baja nem történt.

— Baleset. Parach Jakab, Gácsországi osztrovkoi születésü 56 éves róm. kath. bánya munkás tegnap este 5 órakor Kőbányán egy 6 méternyi magas álványról önvigyázatlansága következtében leesett, s életveszélyesen megsebesitve kórházba szállittatott.

— Neuhold Ferencz 21 éves pinczér tegnap este a Hofbauer-féle kávéházból 3 tekelabdát ellopott, de ma reggel elfogattatott, s a golyók még nála megtaláltatván, a károsnak viszszaadattak.

— Simkó János ismeretes tolvaj, már három izben lopott élőfát a régi izraelita temetőből, s ezekkel formaszerü kereskedést üzött, tegnap reggel a városháztéren akkor fogatott el, midőn az utóbb lopott 12 drb. fát árulta, s hüvösre tétetett.

Irodalom.

— Előfizetési fölhivás ily czimü munkára: „Szünórák,“ irta: Hedry Bódog. — Adjuk, meleg ajánlásunk mellett a felhivást szószerint: Midőn e munkával a t. közönség elé lépek, tudom, hogy olvasóim szük kört fognak képezni. Vidéki tollforgató embert, távol a közvéleményt csináló, s babérokat osztogató fővárosi irói köröktől, ritkán ismernek másutt, mint azon vidéken, hol tollával müködik. Azért nem is csinálok magamnak illuziókat, hogy olvasóimul összetoborzhatok közönséget az ország minden részéből. De másrészt szerénységem nem terjed odáig, hogy magamat teljesen ismeretlennek tartsam. Van nekem is közönségem, melynek legjobb tehetségeimet eddig is szentelém. Csakhogy irodalmi müködésem mindeddig a napi politika szük korlátai közt mozgott. Első önálló munkám inkább a társadalmi kérdéseket, menten minden politikai pártállástól fogja tárgyalni. Tartalmát első sorban fogják képezni társadalmi korkérdések, melyeket könnyed, doktrinéri unalmasságtól ment, mindenki által megérthető modorban fejtegetek. A komolyabb irány fejtegetve lesz müvemben életbölcselmi értekezések által. Hogy a könnyebb olvasmányt kedvelő t. női közönség ne tegye félre olvasatlanul könyvemet, közlendem benne oly dolgozataimat, melyek kedvencz szellemi gyermekeim, s melyeken kiváló előszeretettel munkálkodtam, mert a bennök foglaltakat magam átéreztem. Ezen dolgozataim a szépirodalom azon fajához tartoznak, melyet legjellemzőbben a „causerie“ franczia elnevezés fejez ki. Végül közleni fogok egy egész sorozatot aforizmáimból. A munka nyomdai kiállitását Kosch és Scharf jóhitelü nyomdájok Kassán vállalta el. Meg fog jelenni ez évi julius hóban legalább tiz ivnyi tartalommal. Előfizetési ára 1 frt o. é. Tiz egyszerre beküldött előfizető után egy tiszteletpéldánynyal szolgálok. Az előfizetési összegeket, hogy a nyomatandó példányok száma iránt tájékozva legyek. Junius hó 15-ig kérem beküldeni, és pedig akár egyenesen hozzám czimezve, akár pedig az „Abauj-Kassai Közlöny“ szerkesztőségéhez, mely az előfizetés átvételére a szerző iránti szivességből vállalkozott. Siroka, Sárosmegye, 1877. május 5-én. Hedry Bódog.

— Német müvek. Niendorf Antal berlini könyvkiadónál megjelentek s szerkesztőségünkhöz beküldettek általa a következő müvek.

„Die „goldene“ Internationale und die Nothwendigkeit einer socialen Reformpartei“ von C. Willmanns Ötödik, részben átdolgozott, népszerü kiadás. — „Die Fremdlinge in unserem Heim.“ Szózat a német néphez „egy berlini polgár“-tól. — „Die Indem und der Deutsche Staat.“ Nyolczadik kiadás — „Semita in Aengsten.“ Egy lengyel rabai hivatalos iratai; vallásügyi polemia — „Zur Frage des Zollschutzes für die nationale Gesammtarbeit im Interesse der Landwirtschafft geschrieben von Gontard-Mockau.“ — „Die sogenannte Deutsche“ „Reichs-Bank.“ Dr. Bankberger képviselőtől. — „Die Soltenletre des Talmud und der zerstörende Einfluss des Judenthums in deutschen Reichs.“ Harmadik bővitett kiadás. — E müvek Niedorfnál, ó-Jakab-utcza 7. szám alatt Berlinben rendelhetők meg.

— A rajzolás elemei hálózatban“ czimü szabadkézi rajzminta gyüjtemény I. kötetének 3. füzete már megjelent Előfizetési pénzek (I. kötetre 1 frt 60 kr o. é.) Weinberger Alajos, fővárosi osztálytanitóhoz (IV. ker muzeum körut 23 sz. Budapess) küldendők.

— Sólyom Jenő nyilatkozik, hogy „Buda déli környéke és keserüvizforrásai“ czimü történet- és természettudományi monographiája, melynek megjelenését május 10-re tervezte volt, csak e hó végén kerülhet ki a sajtó alól. Addig tehát előfizetőit szives várakozásra kéri, miután e késedelem épen a mü érdekében eszközlött ujabb kutatások folytán keletkezett.

Szinház, müvészet.

— Nemzeti szinház. Donadio Bianca, a fővárosi közönség kegyenczének mai első fellépése alkalmából az igen felemelt helyárak s a bérletszünet daczára zsufolásig megtelt a nemzeti szinház a legdiszesebb közönséggel. A sok vendégszereplés, s mondhatnók közvetlenül „Gerster-láz“ után melegebb fogadtatásban nem részesülhetett a müvésznő, kinek „Mignon“ nem is a legkitünőbb szerepe. Donadio Bianca most is a multkori rokonszenves s ideális szinpadi alak, nem erős, de kitünően iskolázott hanggal, s énekében mint játékában egy bevégzett kitünő müvésznő, ki most van fénylése delelőpontján, s kinek alakitása iránt csak az lankasztja a lelkesedést, hogy már — sokszor hallotta a közönség. Bizony ez a sors kijutna Pattinak is, mint kijutott több primadonnának Budapesten, a hol a vasárnapi és hétfői, meg operai és drámai közönség napról-napra ugyanaz. A többszörös látás nem növeli az illusiót. — Donadio kisasszonyt megjelenésekor mindamellett őszinti erős taps üdvözölte s az első és második felvonás után négyszer kihivták. Szerepe legkitünőbb részét, a második felvonás tetszelgési jelenetét meg kellett ismételnie a frenetikus tapsvihar után. Három gyönyörü koszorut, illetőleg buquette-et is kapott. Melette Odryt kell kiemelnünk, mig Balázsné nem a legjobban volt disponálva, Pauli pedig nem mulattatott, hanem nevettetett.

— A nemzeti szinház müsora május 13-tól 21-ig. Vasárnap, 13-án: „A csók;“ hétfő, 14-én: „Godelot hótel;“ kedd, 15-én: „Faust“ (Donadio k. a. vendégjátéku;) szerda, 16-án: „Julius Caesar; esütörtök, 17-én: „Ördög Róbert“ (Kauser-né Gerster Berta assz. vendégjátéka;) péntek: 18-án: „Dora“ (1-ször) szombat, 19-én: „Az észak csillaga“ (Donadio k. a vendégjátéka;) vasárnap, 20-án: „A szt. ivánéji álom.“ (A nyugdij intézet javára;) hétfő, 21-en: „Gróf Dormándi Kálmán.“

— A népszinházban holnap, vasárnap a rógóta hevertetett „Ripacsos Pista,“ hétfőn pedig „Koziki“ kerül szinre utoljára. Mindkét este Soldosné játsza a főszerepeket. „Csók Julis,“ az ujdonság e hó 18-án kerül először szinre.

— Veszprémi levelezőnk irja: A helybeli mükedvelők e hó 10-én ismét előadást tartottak. Előadatott „a három kalap.“ Mint eddig, ez alkalommal is ügyesen és szabatosan játszá el szerepét Biró Margit és Suli Mari k. a. a kedves kis naiv. Dobbner Vilma k. a. ez alkalommal először lépett fel s szép tehetséget árult el. A férfi szereplők közül Matauschek László, Balogh Károly, Zwicker Ferencz, Tislér Sándor urak, de különösen Haidér Antal ur, méltó tapsokra ragadta a közönséget,

Egyletek, társulatok.

— A kir. magy. természettudományi társulat kiadta tagjainak névjegyzékét. A társulat legutóbb 1871-ben adta ki tagjainak névjegyzékét; ezt megelőzőleg 1867-ben. Az 1867-diki jegyzékben 659 rendes tag van felsorolva. Az 1871-edikiben már 2175. Azóla a rendes tagok száma a 67-ikihez képest meghétszereződött; és még a 71-ikihez képest is kétszerténél több. Az utóbbi időkben már több oldalról sürgették a társulatot, adná ki tagjainak névjegyzékét ismét, hadd tudhassák meg a kiket érdekel, hogy kikből áll ez az erős tudományos szövetség. A társulat választmánya 1876. november 15-ikén tartott ülésében elhatározta a tagjegyzék kiadását és egyszersmind elrendelte, hogy azok nevei, kik az évdij lefizetésével az év végeig hátralékban lesznek, a névjegyzék végén külön sorozatba foglalandók össze. A névsor 1877. február végén került szedés alá, ugy hogy a jelen év két első hónapjában megválasztott 174 tag neve is még fölvétethetett. E szerint a Természettudományi Társulatnak 1877. február hó végén volt: 1 pártfogója, 5 tiszteleti tagja, 16 pártoló tagja, 49 örökitő tagja, 32 külföldi levelező tagja, 4698 rendes tagja. A társulat titkársegéde, Lengyel István tanárjelölt a pártoló, örökitő és rendes tagok polgári állása és foglalkozása felől igen érdekes statisztikai kimutatást állitott össze. Az emlitett minőségü tagokat (számuk 4763) 13 csoportba sorozta.

Fővárosi ügyek.

— A lefolyt héten élve született 252 gyermek, elhalt 269 személy; a halálozások tehát 17 esettel mulják felül a születéseket. — Az élve szülöttek közt volt 183 törvényes, 70 törvénytelen; nemre nézve 138 fiu, 113 leány. — Halvaszületett 12 gyermek, köztük 11 törvényes, 1 törvénytelen. — A halottak közt volt 150 férfi, 110 nő, egy éven aluli gyermek 69. — Az elhaltak közt egy éven alul tartózkodott Budapesten 10. — (A tartózkodás tartama 42-nél ki nem tudható.) Ez év 18 hetében élveszületett összesen 4725 gyermek, elhalt 4681 egyén, a születések többlete tehát 44. Születések arányszáma 1000 lakosra: 41.5. Halálozások arányszáma 1000 lakosra: 44.3, az egy éven felüli lakosságnál 33.8, az öt éven felüli lakosságnál 26.2.

— A fővárosi közmunkák tanácsának e hó 9-én tartott ülésén a következő épitési engedélyek akadálytalanul adattak ki: Lenz Ferencznek III. ker. Fő-utcza 19. 20. sz. a. istálló és kocsiszinre, Vass Ferencznek VI. ker. Murkahajtó-ut 339/3—4. sz. a. őrházra, Krick Rezsőnek IV. ker. Fő-utcza 138-a sz. a. átalakitásra, Bernhard Jakab X ker. Kőbánya 6—15 sz. a. tertés hizlalóra, Kaiser Ferencznek VIII. ker. népszinház u. 1336—8 sz. a. földszintes toldalékra, Fialkovsky Ludwignak VIII. ker. fecskeutcza 1257/18 sz. földszintes lakházra, Ertl Istvánnak I. ker. tabán, Atilla-utcza 661. sz. keritésfal épitésére, J. Barella és társának II. ker. fő-utcza 117. sz. a. ablakok nagyobbithatására, Debreczenyi Lajosnak VIII. ker. szöllőhegy utcza 748/6 sz. a. keritésfalra. A jegyzőkönyv hitelesitésével Ybl Miklós és Zsigmondy Vilmos tanácsosok bizattak meg.

— A Ferencz-Józseftér szabályozása a közmunka tanács által is elfogadtatván, a tanács a munka 64.247 frt 83 krral előirányzott azon része iránt, mely a f. évi költség előirányzatban felvett 34,100 frtban fedezetét találja, az árlejtést kiiratni rendelte.

— Járvány idején esetleg szükséglendő rizstöbblet holszerezhetése iránt a belügyminiszter kérdést intézett a tanácshoz. A tanács erre kelt feliratában, hol állanak közkutak a közönség ingyenes használatára, a következők foglaltatnak: a Harminczad-téren, az akadémia és fő-ut sarkán, a Calvin-téren, a Hunyady-téren, a Mátyás-téren, az István-téren, az üllői-uton a Braur-féle ház előtt, az ujvásártéren. a dohány-utcza külső részén, a Józsefvárosi templomnál. szükség esetén azonban a kutak száma szaporitható lesz. Az egyes házaknál a tulfogyasztás járvány idején a legalacsonyabb áru 6 frt dijtétel szerint fog leszállittatni.

— A budai várerőditési telkekből tudvalevőleg a pénzügyministerium egy bizonyos részt. a főváros birtokába kiván átbocsátani. A tanács ez ügyet, vajjon ezen telkek pénzügyi és gazdasági szempontból átvétessenek-e? véleményadás végett a főv. pénzügyi és gazdasági bizottmánynak adta ki.

Törvényszéki csarnok.

— Kóbi korában nem sokat tanult Jakab. Ha nem járta is be vigan sipolva a falukat, nem sok tudomány szorult bele a pudlinál. Már felnőtt, megnősült, önálló üzletet nyitott és a helyes számitási képesség mégis hiányzott belőle. Egy szép napon Rosenzweig Jakab (róla van szó) csődöt mondott — vád alá helyezték vétkes bukás miatt, s Brassóból elhozták Pestre. Itt lehetlenitették fátyolát s igen érdekes mozzanatok kerültek napfényre, melyek azonban az ő „jámborsága“ mellett tanuskodtak s elháritották fejéről a vétkes bukás gyanuját. Kitünt, hogy tartozásai közé a csődbe bizonyos Erőss ügyvéd részéről 800 frt munkadij lett bejelentve, a mit még senki sem állapitott meg, s adósságai nagyobbrészt állami illetéktartozások voltak. Igen érdekes viszonya derült föl Rosenzweignak gr. Csáki Györgygyel. Együtt bérelték ki egy bányát, e melynek müvelésével az alapitványok, melyeknek tulajdonát képezték, már fölhagytak. A vállalat szerencsétlen volt, de a gróf és Jakab közt képződött viszony még erősebbé vált; gr. Csáky György váltóit rendesen véle giráltatta, mely váltókkal a nemes gróf oly uriasan bánt, hogy közülök egy 3000 forintosat és egy 650 frtosat Lővy Károly budapesti uzsorásnál ötven forintért adott zálogba. Egyszer meg elküldte Rosenzweiget egy lutrisboltba, hogy 13 frtot rakjon fel bizonyos számokra, az Orlice-féle combinatió szerint. A pénz helyett pedig: küldött a lutrisnak zálogba egy 1000 frtos váltót. A lutris többször küldött a grófhoz, ki ekkor az „Európa“ szállódában lakott, hogy fizesse ki a tétet, mind hiába . . . Ily szép dolgok fordultak elő a mai végtárgyaláson; a gróf bizonyos dolgokra nézve, pl. a brassói törvényszéknél történt kihallgatására nézve feledékenynek mutatkozott. Maga a kir. ügyész Tóth Gerő is, tényálladék hiányában fölmentetni kérte vádlottat; mit a törvényszék (elnök Lászy) a védő ügyvéd Szlávy meghallgatása után az emlitett indokból meg is tett.

— Fegyelmi ügyek. A kir. tábla mint 2-od foku fdgyelmi biróság ma Lacsny Miklós szepsi kir. bir. végrehajtót az általa elkövetett fegyelmi vétség miatt hivatalvesztésre itélte; Tóth Mihály mezőturi jbir. végrehajtót pedig, hivatalos kötelességének vétkes megszegése miatt 25 frt pénzbirságban marasztalta el.

TÁVIRATOK.

Brindisi, május 12. **A Magyarországból ideérkezett szoftaküldöttség a Lloydgőzössel tovább utazott Konstantinápoly felé. Ugyanezen gőzössel utazott Iskander khán, az afghanistáni emir unokaöcscse is, szolgálatát a szultánnak felajánlandó.**

Odesza, máj. 11. (Az „Egyetértés“ távirata.) A kihirdetett ostromzár daczára is az itteni kikötő nincs ostromzár alatt s már nincsenek előtte török hadihajók. — Kuropatkin ezredes teljesitette megbizatását Jakub bégnél s visszatért Taskendbe.

Belgrád, máj. 12. (Az „Egyetértés“ távirata.) A szkupstinát junius 4-ikére összehivják, leginkább a végből, hogy a béke és háboru fölött határozzon.

Bukarest, máj. 12. (B. C.) *A tegnap légberöpült török monitoron ennek parancsnoka Kesim bey is elveszett.*

Bécs, *május 12. A „Pol. Corr.“ egy mai keletü galaczi távirata a következőket jelenti: Az orosz ütegek által légberöpitett török hadihajó nem monitor volt, hanem egy nagyobb pánczélos hajó, kilencz ágyuval és 150 emberrel, kik nagyobbrészt elvesztek. Tegnap este a macsini csatornában két török monitor ágyuharczot kezdett az orosz ütegek ellen.*

Bécs, május 12. A „Pol. Cor.“ mai kelettel azt jelenti Bukarestből, hogy egy a román kormány és a román bank közti egyezményt ma és hétfőn irnak alá, mely az Oppenheimféle kölcsönnek a bank részéről julius 1-jén esedékessé váló szelvényeinek beváltására vonatkozik. A beváltandó szelvények értéke egy millió.

Bukarest, május 12. A fejedelem Oltenitzába utazott. — A senatus egy indokolást tárgyal, mely a kamara által tegnap elfogadotthoz hasonló.

Róma, máj. 12. A miniszterium betiltotta a republikanus társulat által itt tartani szándékolt meetinget, mely óvást volt teendő a senatusnak a a papság visszaéléseire vonatkozó törvényjavaslatot elutasitó határozata ellen. — Az igazságügyminiszter egy nagyon tiszteletteljes levelet irt a senatus elnökéhez az iránt, vajjon óhajtja-e a senatus azon lapok perbefogását, melyek a senatust oly hevesen megtámadták, mivel ez megkivántatik a beperlésnél. — A senatorok e levelet nagyon örömest fogadták.

Konstantinápoly, *máj. 10. A lapok azon hirt közlik, hogy az oroszok Kars-Ardahán elött visszavonulási mozdulatot tettek a határ felé. — Vidini sürgönyök a keddi ágyuharczról azt jelentik, hogy a vidini fellegvár tüzelni kezdett az oroszok által Kalafáton emelt hetedik ütegre. Az oroszok ezt a vidini muzulmán és keresztény városnegyed bombázásával viszonozták. Végre is az oroszok kénytelenek voltak a hetedik üteg munkálataival fölhagyni s a vidini ágyuk lőtávolából elvonulni.*

Trieszt, május 12. (Az „Egyetértés„ távirata.) Az alexandriai és a kairói orosz főkonzulok a Kelet-Indiából jött „Flora“ Lloydgőzösön ma reggel 5 órakor ideérkeztek.

Páris, május 12. (Az „Egyetértés“ távirata.) Mint a „Memorial Diplomatique“ irja, Anglia és Ausztria-Magyarország hasztalan fordultak Oroszországhoz azon kivánattal, miszerint igérje meg, hogy nem tesz hóditást. Hire jár, hogy Tunis pénzügyi nehézségek miatt nem akar a portának segélycsapatokat küldeni.

Bukarest, máj. 12. (Az „Egyetértés“ távirata.) A falusiaknak nagyon sokat kell türniök az orosz csapatok átvonulása miatt, mivel ezek kényszeritik őket s barmaikat a szállitásra, mi főleg a mezei munkára hátrányos és következménye könnyen éhség lesz.

Prága, május 12. (Az „Egyetértés“ távirata). *A „Narodni Listy“ egy pétervári levelet közöl, melyben kiemeltetik, hogy ott nagy az elégedetlenség a háboru miatt. Gorcsakoff meg volt győződve a háboru hasztalanságáról. A miniszterek többsége. Valujeff, az államjavak minisztere, Eimaseff belügyminiszter, Reutern pénzügyminiszter, Pálen igazságügyminiszter s maga Gorcsakoff is határozottan ellene voltak a háborunak; a czár pedig Adlerberg és Miljutinnal határozottan a háborut akarták, mi a pétervári miniszterium kebelében még nagyobb meglepetést idézett elő, mint Londonban.*

Konstantinápoly, május 10. Az erőditési munkálatokat Konstantinápoly környékén a lakosok fogják végezni. — Muszurusz pasa megbizatott, hogy köszönetet mondjon lord Derbynek a Gorcsakoff körjegyzékére adott válaszért.

Konstantinápoly, máj. 10. Az oroszok több helyen, különösen Reni mellett próbálták a Dunán átkelni, de ezt a török ágyunaszádok mindannyiszor megakadályozták. Kalafát bombázásának sikere bebizonyult. — Konstantinápoly körül védelmi munkálatokat végeznek. — Ázsiából semmi ujabb hir. — Az ügyviselők és a török miniszterek szombaton a nyári palotákba költözködnek.

Trieszt, május 12. Zichy gróf és Reuss herczeg ma a Lloyd-gőzössel elutaztak Konstantinápolyba.

Madrid, *május 12. A „Gaceta“ közli a spanyol semlegességi nyilatkozatot.*

Bukarest, máj. 12. A senatus ülésén Lahovary egy indokolást terjesztett elő, mely a törökök támadó eljárását s bombázását kárhoztatja s a kormányt fölhatalmazza Románia intézményeinck és létélének fegyverrel való megvédésére. — Cogolniceanu ismételve tegnapi nyilatkozatot s hozzátette, hogy Románia csak hadseregére számolhat. A senatus elnöke fölvilágositást kért Romániának az orosz hadsereg melletti szerepére s Oroszországnak a háboru utánra tett igéreteire nézve. Az elnök ellene nyilatkozott annak, hogy a román hadsereg a Dunán átmenjen.

Bukarest, máj. 11. (Az „Egyetértés“ távirata.) Miklós nagyherczeg f. hó 14-én törzskarával együtt ideérkezik Károly fejedelem meglátogatására. Olteniczán és Kalarason kivül a basibozukok még Szokarics, Dikiseny, Magureny, Greaka és Hacsul román községeket is megtámadták és kirabolták. Az olteniczai ágyuharcz következtében 3 egyén meghalt és 8 megsebesült.

London, május 12. (Az „Egyetértés“ távirata). Clyde kerületben a hajógyárosok tudatták a munkásokkal, hogy május 19-én elbocsájtják őket. Ennek következtében 30.000 munkás kereset nélkül marad.

Prága, május 12. (Az „Egyetértés“ távirata.) Az ó-cseh pártvezérek által aláirt fölirat a czárhoz e napokban küldetett el A nemzeti lapok nem akarják közölni e fölirat szövegét.

Róma, máj. 12. (Az „Egyetértés“ távirata.) Azon beszédnek Oroszország ellen irányzott része, melyet a pápa april 30-ikán a savoyai zarándokokhoz tartott, Pétervárott nagy fölindulást okozott. Az orosz kormány szemrehányásokat tétetett a Vaticanban, melyek fenyegetéshez hasonlitottak. Ennek következtében Simeoni bibornok valószinüleg nem bocsátja többé maga elé az oros ügyviselőt.

—

Bécs, május 12. Magyar földteherm. kötvény 71.75 Salgó-Tarján 72.— Magyar hitel 115 75. Magyar záloglevél 88.— Erdélyi 76.50 Magyar keleti vasut 58.80. Magyar sorsjegy 71.25. Magyar földhitel 20.—. Magyar vasuti kölcsön 93 — Anglo-magyar —.—. Franco-magyar bank —.— Alföld 92.— Magyar északkeleti vasut 88.75 Kelet-vasuti elsőbbségi kötv. 57.— — Tiszai vasut 156.—. Municipalis bank —.—.

Bécs, május 12 Hitelrészv. 134.90. Galicziai 198.75. Államvasut 221.—. Rente 58 — — 1860-as 105.75— 1864-es 129.—. Ezüst 113.40 — London 129.40. — Uniobank —.—. Atalános épitőbank —.—. Angol-Osztrák 65.— Lombard 74.50. — Tramway —.— Hitelsorsjegy 154.— Napoleond'or 10.35½. Arany 6.12 — Frankfurt 62.80. — Porosz pénzutalvány 63.75 Török sorsjegy 12.25. Angol épitőbank —.—

Gabonáshajók forgalma.

Megérkezett Budapestre. Weindl Moritz „Victoriája“ megrakva Verbászon, saját számlájára 300 tonna buzával. — Bruck Simon „Istvánja“ megrakva Pentelén saját számlájára 60 tonna különfélével. — Freund és Trebitscher „Esztergomja“ megrakva Tolnán Freund Jakab és fiai számlára 155 tonna buzával, — Freund és Trebitscher „Kalocsá“-ja megrakva Mohácson Freund J. S. számlájára 165 tonna buzzával. — Freund és Trebitscher „Mariská“-ja megrakva Uszodon Kohn Ignátz számlájára 160 tonna különfélével. — Győri társaság „8-ik számu hajója“ megrakva uj Becsén Strasser és König számlájára 325 tonna tengeri. — Győri társaság „14. számu hajója“ megrakva Becskereken Strasser és König számlájára 375 tonna tengerivel. — Győri társaság „7-ik számu hajója, megrakva Becskereken Strasser és König számlájára 217 tonna buzával

Átmenőben Győrbe. Fernbach Antal „Rozáliája“ megrakva Verbászon saját számlájára 275 tonna tengerivel. — Lelbach Ádám „Johan“-ja megrakva Szivaczon saját számlájára 250 tonna buza és zabbal. — Weidinger Salamon „Ferencze“ megrakva Baján saját számlájára 110 t. tengeri, 105 tonna különféle. — Weindl Moritz „István“-ja megrakva Apatinban saját számlájára 320 tonna buzával. Lelbach Ádám „Margarethá“-ja megrakva 300 tonna buzával s tengerivel saját számlájára.

Árverések, csődügyek. (Kivonat a „Budapesti Közlöny“ május 12-iki számából) Halas május 22. Boros László ingatlanai 1090 frt és 1157 frt, — Kis-ujszállás junius 4. Nyitrai Lajos ingatlana 1074 és 1020 forint. — Valkány Stefan Juon ingatlana jun. 15-én 2127 forint. — Borszán (Marmáros-Sziget) julius 9. Szentgály Julia ingatlana 11660 frt. — Győr jun. 15. Boér Józsefné ingatlanai 400 frt. — Budapest május 30. Han Fanni csődtömegéhez tartozó ingatlanok 2093 frt és 611 frt és 2103 frt. — Versetz, jul. 14. Watz Katalin ingatlanai 11000 frt. 1866 frt. 1500 frt. és 1939 frt. és 1939 frt. — Békás Megyer (Pest külvidék) máj. 15. Schmidt Mária ingatlanai 2500 frt. és 400 frt. — Vágh (Sopron) jun. 11. Kocsis István ingatlanai 2690 frt — Versetz jun. 12. Pavkov István ingatlana 1800 frt. és 1367 frt. — Kalocsa jun. 23. Gyuritó József ingatlanai 2097 frt. — Fehértemplom jun. 1-én Stojanovits B. H. ingatlana 9410 frt. J. ladány (jászberény) jun. 13. Kuklenik János ingatlana 4753 frt. — Arad máj. 28. Schindelarus Rezső ingatlanai 4770 frt. — Ed. Simánd (Arad.) jun. 14. Nuszbaum Simon ingatlanai 1590 frt. és 1500 frt. — Budapest máj. 17. Első magyar gépgyár részvény társaság követelése 3717.

Csődök. Jokics Markó ó-szivatzi lakos ellen bej jun. 4. 5. 6 perügyelő és tömeggondnok Csordás György. zsombori ügyvéd.

Csődmegszüntetés. M. Grósz kassai bej. kereskedő ellen.

—

A kis lotto huzása:

Bécs	87	66	8	23	88
Grácz	86	15	22	45	53
Temesvár	84	66	5	39	51

Budapesti szinlapok.

Vasárnap, május 13-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

CSOK.

Eredeti vigjáték 3 felv.

Személyek:

Fernando — Komáromy
Sever — Náday
Blanda — Felekiné
Adolár — Bercsényi
Fidelio — Ujházi
Angela — K. Jászay M.
Sobrimus — Vizváry
Carlo — Benedek L.
Maritta — Molnárné
Navarrai — Pintér
Csatolniai — Hevesi
Szolga — Tóth Imre

Kezdete 7 órakor.

NÉP-SZINHÁZ.

Soldosné assz. mint vendég.

A ripacsos Pista dolmánya.

Eredeti népszinmü 3 felv.

Személyek:

A szolgabiró Karikás
Egy asszonyság Várhidiné
Bangó — Kovács I.
Ágnes — Pártényiné
Gyurka — Tamási
Vicza — Soldosné assz.
Özv. Tutuza — Klárné
Pista — Eőri
A czigány — V. Kovács
A pandur — Tihanyi
A kis biró — Zádor
A semmise zsidó Solymosi

Kezdete 7 órakor.

Vizállás és időjárás.

Budapesten május 12 3.42 m. 0 fölött tiszta.
Pozsonyban május 12. 2.94 m. 0 fölött száráz.
M.-Szigeten május 12. 1.28 m. 0 fölött esős.
Szatmáron május 12 2.80 m. 0 fölött esős.
Tokajban május 12. 5.35 m. 0. fölött felhős.
Szolnokon május 12. 6.20 m. 0 fölött felhős.
Szegeden május 12 7.29 m. 0 fölött száraz.
Aradon május 11. 2.08 m. 0 fölött száraz.
N.-Becskerek, május 11. 1.52 m. 0 fölött száraz.
Bezdánnái május 11 2.46 m. 0 fölött felhős.
Verbászon május. 11. 1.78 m. 0 fölött száraz.
Eszéken május 12 2.32 m 0 fölött felhős.
Sziszeken május 12. 4.70 m. 0 fölött száraz.
Mitroviczon május 11. 4.18 0 fölött száraz.
Zimonyban május 11. 6.03 0 fölött száraz.
O-Orsován május 11. 4.83 m. 0 fölött száraz.
Barcson, május 11. 1.60 m 0 fölött felhős.

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

A budapesti tőzsde hivatalos árjegyzései május 12.

Értéktőzsde. A mai gabnatőzsdén az árjegyzések minden gabnafajban változatlanul maradtak. Mint a hét zártakor rendesen, kevés üzlet volt; vételkedv nincs s a kinálat is csekély. Egyedül a zab ára csökkent 20 krral. — A határidőüzletben csendes irány mellett az árjegyzések a következők: Buza őszre 12.35—12.50, zab őszre 7.67—7.85, tengeri, bánsági május—juniusra 7.80—7.90, káposztarepcze 15.88—16.13, bánsági 15.50—15.63.

Értéktőzsde. Az értéktőzsdén szintén pangott az üzlet. Kötések gyéren fordultak elő, az irány lanyhult, a forgalom csekély volt. Az előtőzsdén osztrák hitel részv. 135-ön, magy. hitel részv. 114.50-en voltak forgalomban. A déli tőzsdén osztrák hitel részv. 134.75-ről 134.10-ig, magyar hitelrészvények 115-ről 114-re hanyatlottak. Victoria gőzmalom részvényekben 268-on, pesti közuti vasut részvényekbeu 142-el eszközöltek egy-egy kötést. Pesti keresk. bank záloglevelek 88.25-ön, váltók Párisra 51.60-on, 20 frankos aranyak 10.36—10.37-en, markjegyek 63.50—63,60-on keltek.

A hivatalosan jegyzett gabnaárak és értékfolyamok különben a következők:

Termény.	Minős. hectol.	Ár 100 kilogr.	Minős. hectol.	Ár 100 kilogr.
Buza bánsági uj	—.	—.——.—	—.	—.——.—
" " "	—.	—.——.—	—.	—.——.—
" tiszavidéki	74.6	15.50—15.60	75.5	15.70—15.80
" " "	76.4	15.90—16.—	77.3	16.05—16.15
" " "	78.3	16.20—16.30	79.2	—.——.—
" " "	80.	—.——.—	—.	—.——.—
" pest-vidéki	74.6	15.20—15.30	75.5	15.40—15.50
" " "	76.4	15.70—15.75	77.3	15.75—15.85
" " "	78.3	15.90—16.—	79.2	—.——.—
" " "	80.	—.——.—	—.	—.——.—
" fehérmegyei	74.6	15.55—15.65	75.5	15.75—15.85
" " "	76.4	15.95—16.05	77.3	16.10—16.20
" " "	78.3	16.25—16.35	79.2	—.——.—
" " "	80.	—.——.—	—.	—.——.—
" bácskai "	74.6	15.40—15.50	75.5	15.60—15.70
" " "	76.4	15.80—15.90	77.3	—.——.—
" " "	78.3	—.——.—	—.	—.——.—
" " "	80.	—.——.—	—.	—.——.—

Termény.		Minős. hectol.	Ár 100 kilogr.	
Rozs	öreg	70—72	11.60	11.80
Árpa takarmánynak	"	60—62	7.10	7.40
" malátának	"	62—63	7.60	9.40
Zab	"	36—40	8.50	8.60
Tengeri bánáti	uj	75	7.70	7.80
" másnemü . .	"	73	7.60	7.70
"	"	"	—.—	—.—
Repcze káposzta . .	"	"	—.—	—.—
bánáti . .	"	"	—.—	—.—
Köles	"	"	6.35	6.55

Papirok:

Magy. vas. kölcs. 94.—
Földteh. kötv. m. 72.25
" " erd. 69.—
Szőlődd. válts. k. 72.75
Osztr. áll.-ad. 5⅕ 58.25
E. m. ált. bizt. t. 1180.—
Által m. hitelb. 114.75

Kisb. földhitelint. 42.—
Pesti ker. bank 520.—
Pesti I. hazai 2090.—

Pénz-nemek:

Cs. és kir. arany 6.11—
Oszt.-m 8 frt. ar. 10.37—
20 frank. arany 10.37—
Osztr. és m. ezüst 113.50

Budapest,
bécsi - utcza,
(Erzsébet-tér sarkán)

Schott testvérek

Budapest,
bécsi - utcza,
(Erzsébet-tér sarkán)

Magyarországon a legnagyobb varrógépraktár,

Howe | Wheeler & Wilson | Singer | Anger | Czilinder | és kézi gépek

gyári áron, öt évi kezesség és **2 frt részletfizetések** mellett

ingyeni tanitás és csomagolás, teljes felszerelések.

HASZNÁLT GÉPEK BECSERÉLTETNEK. ÜGYNÖKÖK MINDEN VÁROSBAN FELVÉTETNEK.

Csak azon gépek valódiak, melyek hitelesitvénynyel ellátottak.

Schott testvérek, Budapest, bécsi-utcza, Erzsébet-tér sarkán.

Igérvények magyar **Dijsors-** jegyekre

Fönyeremény	2½ forint és bélyeg **150,000 frt** Huzás már május 15-én.	Fönyeremény

3½ frt 1864-ki igérvények 3½ frt
és bélyeg Huzás jun I. Főnyeremény 200000 ft. és bélyeg

A „MERCUR"
kiadó-hivatalának váltóüzlete.
Bécs, Wollzeile, 13.

A Komlókert

nyárra felnyitva van, üde levegőjü, mind ebédelésre, mind estei szórakozásra kellemes hely. Délre házias magyar konyha; esténkint a fővárosban egyetlen magyar daltársulat előadásai s közben népzene: kedélyes szórakozást nyujtanak.

Legjelesebb hegyeinkről összegyüjtött boraimat különösen ajánlom a borfogyasztó közönségnek, annyival inkább, mert véglegesen kiárulom.

Tisztelettel **PARRAGH GÁBOR.**

ÉRTESITÉS.

Bátorkodunk a nagyérdemü közönségének ujonnan alapitott és dusan felszerelt

uri divat- és női pipere-

raktárunk megnyitását becses tudomására juttatni, s azt becses figyelmébe és pártfogásába ajánlani.

Különösen **férfinemüeket**, mint: ingek, gallérok és kézelők, melyek mind **saját gyártmányunk**, igen jutányos gyári áron számittatnak.

Megrendelések készpénzfizetés vagy utánvétel mellett a legpontosabban eszközöltetnek.

Mély tisztelettel
Tibely és Veégh,
váczi-utcza 1. Lyka-féle házban.

A természetes

BUDAI RÁKÓCZY KESERÜ-VIZ

mely az által, hogy 10,000 sulyrészben535,31180 összállományt tartalmaz, a magyar tudományos akademia 1877. január 10-iki ülésén **minden eddig ismert keserüforrás közt a valódi gyógyerejü sókban leggazdagabbnak** találtatott, különösen ajánlja magát **lithium- és bromtartalma** által, mi egyéb budai forrásokban hiányzik, mint jeles és kellemes bevenni való szer **megrögzött bajokban, székszorulásokban, vértisztitásul minden altesti betegségben** stb.

Tévedés kikerülése végett fölkérjük a t. cz. orvos urakat, valamint a t. cz. közönséget is, hogy világosan **„budai Rákóczy-"t** kérjenek.

Kapható minden jónevü ásványvizkereskedésben és a legtöbb bel- és külföldi gyógyszertárban.

Tulajdonosok Loser testvérek, Budapesten.

Fogorvosi jelentés.

Fuchs Fülöp, a Budapesten 25 év óta ismert fogmüvész, ki az utolsó 10 év alatt dr. Turnovszky, udvari fogorvosnál mint segéd müködött, elhagyta ezen állomást és Dr. Glückkel egy

FOGORVOSI MÜTERMET

rendezett be.

A patienseknek különös előnyök nyujtatnak. Legujabb találmány a fogmüvészet terén. — Ugy egyes fogak, mint egész fogsorok légnyomás segélyével, fájdalomnélkül, a legrövidebb idő alatt készittetnek el alólirottak által.

Dr. GLÜCK, FUCHS FÜLÖP,
fogművészek.

Nádor-utcza 19, I. emelet, 15. ajtó; a Frohner szálloda mellett. Május elsejétől a Deák- és váczi-utcza sarkán a Mocsonyi-féle házban. (Deák-utcza 4. sz.)

Amerikai papir fehérnemüek

FŐRAKTÁRA

u. m. gallérok, kézelők, fehér és szines gyártmányban kapható

HÖLZEL B.,

czipő gyári raktárában

BUDAPEST,
koronaherczeg (uri) utcza 3 szám alatt.

Ugyanott női komod-czipők	1 frt	20-tól fölebb.
Női magas czipők	4 frt	— „ „
Valamint női comod-czipők	1 frt	50 „ „
Es végre rendes uri-czipők	5 frt	— „ „

és igy fellebb leszállitott áron kiszolgáltatnak.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett azonnal és lelkiismeretesen teljesittetnek.

Sérvbajban szenvedőknek!

A legujabb találmány a

ruganyos sérvkötő

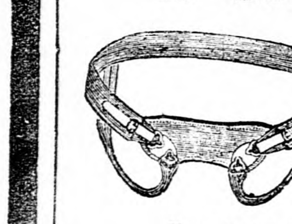

Schottola Ernő és Neoschiltól

Budapesten,

mely **Billroth tanár és udvari tanácsos urtól Bécsben,** valamint számtalan sérvbajban szenvedőktől mint a **legkitünőbb és legczélszerübben** alkotott **aczéltoll nélküli** sérvkötő elismertetett.

Ezen fontos találmány minden későbbi sérvbajt elhárit, mert azt azonnal enyhiti, és mig az aczéltoll sérvkötő által egy gyógyulási eset sikerül, a **ruganyos sérvkötő** tizet bizonyosan felmutathat. Ezen rendkivüli gyors gyógyulásnak az oka azon körülmény, hogy

ruganyos sérvkötőnk

nappal és éjjel minden fájdalom és kényelmetlenség nélkül viselhető.

Irásbeli megrendeléseknél a medencze körzetmértékének beküldése kéretik, továbbá tudtunkra adandó, vajjon jobb- vagy baloldali sérvbajban szenved az illető; kettős sérveknél a mérték egyik sérvnyilástól a másikig is szükségeltetik.

Azon kivül **sebészi ruggyanta árukkal** dusan berendezett raktárt is vezetünk, u. m:

Szálacsok, kutaszok, anyaméhgyürük, belégzési eszközök, locsolók, cső- és sebfecskendők, haskötők, müleges végtagok, ágybetétek, légpárnák, ruganyos harisnyák, védszerek, hugyedények és minden ezen szakmába vágó czikkek.

Gyáraknak, gőzfürészeknek, gőz- és müvészi malmoknak, szeszgyáraknak, borkereskedők és termesztőknek;

Ruggyanta lemezek és zsinórok, kupakok, szivó- és nyomó-tömlők, kender-tömlők, börszijak, kenderövek, eső-köpenyegek és kemény gyanta labdák tekejátékra.

Schottola Ernő és Neoschil,

a ruganyos sérvkötő feltalálói és késziitői Budapest, váczi-utcza á Mocsonyi-féle házban.

Árjegyzékkel kivánatra ingyen szolgálunk.

Csodálatra méltó a természet ereje,

ha az a kellő módon alkalmaztatik.

Bojtorjángyökér-szesz

a legrégibb időtől fogva, mint a szőrnövés bármely nemének legsikeresebb szere ismertetik, s a benne foglalt szőrnövesztő-anyagoknak általam létesitett concentrálása által valódi feltünést okozó szerré emelkedett, ugy annyira, hogy fiatal, 15 éves emberek rövid pár nap alatt **tömött szakált kaptak. Bizonyitéka ennek,** miszerint felszólittattam, ajánlanám figyelembe azon helyeket, hol a haj- vagy szakállnövés alkalmatlanná válhatnék, miután a megkert helyeken, habár eddig ott még a hajnak nyoma se lett volna is látható, vagy több évi kopaszság után is az eredmény biztos s a hatás meglepő gyors. Hajhullás ellen **tüstént használ.** Még a bécsi „Medizinische Zeitung" is oda nyilatkozik, miszerint a bojtorjángyökér-szesz legjobb minőségben az előállitó ***Winkelmayer J.***-nél kapható. Egy palaczk ára, több nyelven irt használati utasitással együtt 90 kr. Postai küldésnél 10 kr. csomagolási dijjal több.

Továbbá kapható ugyanitt mindenféle bojtorjángyökér-készitmény valódi minőségben mint: **Bojtorjángyökér-kenőcs** és bojtorjángyökér-olaj szép haj növesztésére s a hajnak szép fény és csinos állás adására. Egy tégely kenőcs ára 50 kr., 1 üveg olaj ára 43 kr. — **Bojtorjángyökér-cosmetique (rudkenőcs), 1** darab 30 kr. — **Bojtorjángyökér-brillantin** szakállnövesztésre s annak puhán és simán tartására s annak szép alak adására, 1 tégely 40 kr. — **Bojtorjángyökér-bajuszkenő,** bajuszpödrésre, 1 tégely 29 kr. — **Eeau-Athenienne** legjobb és legbiztosabb eszköz az alkalmatlan korpa elmulasztására, 1 üvegcse 50 kr. — **Purgin,** tiszta növényszer, szürke hajnak vagy szakállnak az eredeti szint visszaadni, minden árványi alkatrészek nélkül, minélfogva teljesen ártalmatlan, nem fogja meg sem a bört sem a körmöket s nagyon egyszerűen kezelendő. Egy üvegcse ára 1 frt. — Elküldés végett csak legalább 1 fr. áru (csomagolással együtt) megrendelések teljesittetnek. — Használati utasitás különféle nyelven mellékelve van.

Központi szállitó-raktár, hova minden irásbeli megbizás kéretik:

WINKELMAYER J.

Bécs, VI. Gumpendorferstrasse 159 és Stump Hergasse 13. — Budapesten; Török J. királyutcza7. sz.

North British and Mercantile Insurance Company

Lodonban és Edinburghban (alapittatott 1809.)

Zárszámadás az 1876-ik évre.

A) Nyereség- és veszteség-számla.

Tüz-osztály	Ezüst forint o. é.			
Jutalomdijtartalék 1875			2867975	20
Jutalomdijak készpénzben	11099845	54		
Lev. viszbiztositásokért	2519201	62	8580643	92
Kamatok			586295	62
Saját részvények eladásából nyereség, levonva más papirok eladásánál a veszteség			61941	93
			12096856	67

Tüz-osztály	Ezüst forint o. é.			
Károly 1876-ban	6070766	41		
Lev. Ricuperi	1246380	54	4824385	77
Kezelési és provisió-kiadások			2514467	08
Nyereség utáni kamat			16492	87
Be nem hajtható összegek			9296	92
Jutalomdijtartalék 1877			2860214	64
Saldo mint nyereség			1847999	29
			12096856	67

Zárszámadás.

Tőketartalék az 1875. évre	7152480	70
Ehez az 1875. évből az élet és tőkenyereségből	386991	30
Nyereség 1876-ban	1877999	29
	9417471	29

Befizetett osztalékok 1875-re	600000	—
„ „ 1876-ra	350000	—
A tőketartalékok állása 1876 évi deczember 31-én	8467471	29
	9417471	29

B) Mérleg-számla.

Tüz-osztály.				
Biztositott követelések a részvényesek ellen			1750000	—
Az Egyesült-Államok állampapirjai			4753992	96
Egyes államok állampapirjai			384619	—
Külföldi papirok és letétek			306843	46
Gyarmat és municipal kölcsönpapirok			164767	42
Vasuti kötelezvények			87200	—
738 saját részvény a vételár mellett 183.25 (mostani ár 446.35)			135238	50
Kölcsönök örökösödési biztositásokra (hypotekák primo loco)			2530916	42
Realitások London, Edinburg, Berlin és Bécsben			2673993	17
Jók és pénztárállapotok a belföldi bankárok képviselőinél	1289147	—		
Jók és pénztári állapotok a külföldi bankárok képviselőinél	1668214	04	2987361	04
Váltók a tárczában			657931	62
Jók a bankok és pénztáraknál			837016	12
Jók biztositási társulatoknál			44172	25
Jók az életbiztositási osztálynál			19620	75
			33083672	71
Élet és járadék-osztály.				
Kölcsönök örökösödési biztositásokra (hypotekák primo loco) különféle kölcsönök, állampapirok stb.			28986745	—
			62070417	71

Tüz-osztály.				
A tüzbiztositás részvénytőkéje			20000000	—
Jutalomdij-tartalék	2860214	63		
Tőketartalék	8467471	29	11327685	92
Pendente károk			842384	08
Hivatalnokok nyugdij-alapja			114000	—
Föl nem vett osztalék			16760	17
Különféle hitelezők			782842	54
			33083672	71
Élet és járadék-osztály.				
Életbiztositási alap	26064296	88		
Járadék-alap	2922448	12	28986745	—
			62070417	71

MURRAY GYÖRGY, revisor.

Bécsi világkiállitás 1873.

Szántói savanyuviz

Hontmegyében.

Ezen évek óta ismeretes és közkedveltségü savanyuviz folyton fris töltésben kapható a **főraktár által Szántón, Hontmegyében. Budapesten** a forrás **képviselője Zach R. J.** által sugárut 42 a nagymező-utcza sarkán. Raktárak: **Edeskuti L., Radocsay és Bányay uraknál Budapesten. — Győrben: Puntigan Rezső. — Esztergomban: Kollár István. Nitter és társánál. — Nyitrán: Wutzai Péter, Filberger Ede. — Hatvanban: Scheidl Agostnál.**

Toldy Zsigmond,
bérlő.

UNION, viszontbiztositóbank Budapesten.

A lefolyt 1876-ik üzletévre, a részvényenkinti 11 frtnyi esedékes osztalék, az eddigi szelvényiveknek, melyeken a szelvényszámoknak 8-tól 30-ig kell foglaltatnia visszatéritése mellett, holnaptól kezdve minden köznapon a délelőtti órákban 10-től 12-ig, irodánkban, sas-utcza 11. szám fog kifizettetni. Egyidejüleg egy uj szelvény is fog kiszolgáltatni, egy minden év junius 1-jére szóló esedéki jegyzékkel, melynek átvétele a melléklendő részvényen meg fog jegyeztetni.

Budapest, 1877. május 8-án.

Az igazgatóság.

SIGL G.

gépgyárnok

Bécs- és Berlinben.

Főraktár
és
javitó - mühely:

Budapesten felső Dunasor 48-ik szám,
a Margit-hid mellett,

ajánlja a bécsi világkiállitáson a ***legmagasabb diszokmánnyal*** kitüntetett

gőzmozdonyait és gőzcséplőgépeit.

Ugyanezek most a magas agio következtében

1200—1500 forinttal olcsóbbak

a hasonló külföldi gyártmányoknál.

Továbbá ***malmait, vetőgépeit, szecska-***és ***répavágókat, kukoriczamorzsolókat*** kéz- és gőzerőre, és minden más gazdasági gépeket.

Képes árjegyzékek kivánatra dij nélkül küldettnek bérmentve.

GRAND HOTEL HUNGARIA.

Folyton törekedve a t. közönség igényeinek lehetőleg eleget tenni, vendéglői és reggeliző helyiségeimben, az udvari helyiségek küszöbön álló megnyitása folytán, azon intézkedést tettem, miszerint mostontól kezdve kizárólag

korona- és duplamárcziusi sör

fog a **Dreher-féle sörfőzdékből,**

és pedig 3/10 literenkint 9 kr.-jável, ½ literkint pedig 14. kr.-jával kiméretni.

Ezenkivül az ételek árát is lehetőleg lejebb szállitottam, a nélkül azonban, hogy a házamban oly előnyösen ismert kiszolgálási módban ezáltal változás történnék.

Teljes tisztelettel
Illmer Károly.

Bécsvárosi igérvény	2.50	és a bélyeg.	A huzás már április 3-án Főnyeremény **200,000** frt!
Hitelsorsjegy-igérvénye	4.25		Főnyeremény **200,000** frt!
1839 ötöd sorsjegy-igérvény	12.50		Sorozatsz már junius 1-sején Főnyeremény **280,000** frt!

A két első együtt 7½ frt, mind a három együtt csak 18 frt.

Az 1839-eiki államsorsjegyekből már csak két huzás van hátra, mely alkalommal 17 millió forinton felül fog okvetlenül kisorsoltatni.

Állampapirok és sorsjegyekre előlegek adatnak.

NYITRAI és TÁRSA, Bécs Kärntnerstrasse 16 eisernes Haus.

WEISZ D.

Budapesten, Józseftér 14-ik szám.

ajánlja gyári raktárát

valódi amerikai, minden rendszerü varrógépekből

mint:

WHEELER és WILSON, SINGER A. és HOVE A. **családi használatra;**
HOWE C. 4. sz., GROVER és BACKER **lánczöltésü és tüzö;**
NAGY ANGER, NEV-YORK, ELASTIQE (CYLINDER) **iparosok használatára.**

Ezenkivül még:

Minden rendszerü kézi varrógépek, redélő (plissé) gomblyuk-kivarró-, sujtásthimző-, keztyü- és kötőgépek.

14 évi fennállásom alatt egyedül kicsinybeni eladásban már

20,000 varrógep

ugy család-, mint iparosok használatára került ki raktáramból, és nagybani eladáson is a legélénkebb pártfogásnak örvend, ugy, hogy honunkban elterjedt kitünő- és tartósságu varrógépek csakis raktáramból kerültek ki.

Üzletem még nagy terjedelmü javitási szermühelyekkel is össze van kötve, hol minden szerkezetü varrógépek legtökéletesebben és kiválló olcsó árért javittatnak.

Egyes darabok, czérna, tü, stb. szabott árjegyzékem szerit.

Budapest nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Rostélyutcza, (Károlykaszárnya) 8. sz.

Az „Egyetértés“ melléklete.

— 113-ik számához. —

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

A miniszterelnök Mocsáry interpellatiójára adott válasza a keleti kérdésben elmondott semmiknek volt uj kiadása, melyet Mocsáry egy gyönyörü beszéddel indokolva, nem vett tudomásul. A miniszterelnöknek viszonválaszában elmondott frázisai nem gyujtottak, s hangzatos kitételeit csak egy helyeslés sem jutalmazta.

Az ülés alatt még Hajduböszörmény város kérvényénél volt némi vita, melynél a kérvény bizottság véleményét, mint a kérvényezési jog megszóritását, az ellenzék visszautasitott.

II.

A képviselőház május 12-én tartott ülése.

Elnök Ghyczy Kálmán.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza, Széll, Percel, Péchy, Szende, Trefort és Bedekovich miniszterek.

A mult ülés jegyzőkönyve felolvastatik és hitelesittetik.

Elnök: Bemutatja Borsod és Arad megyék közönségének feliratát, melyben kérik, hogy a vám- és bankügyi törvényjavaslatok ne fogadtassanak el. (Helyeslés a baloldalon.) Szolnok-Doboka megye és szab. kir. Sopron város közönségének feliratát, a melyben kérik, hogy a magyar sz. korona területén az anyanyelv mellett a magyar nyelv is kötelező tantárgygyá tétessék, és annak tudása nélkül senki néptanitóvá ne képesittessék. Szolnok-Doboka megye és Temesvár szab. kir. város felterjesztését, mely szerint Somogy megye abbeli feliratát pártolják, hogy a közigazgatási törvényhatóságok előtt tett hamis tanuzás, és a közigazgatási hatóságok által lezárolt tárgyak elsikkasztásánál elkövetett zártörés, a bünvádak sorába vétessék fel. Szepes megye közönségének feliratát a megyei házi pénztár behozatalát tárgyazó törvényjavaslat visszautasitása, és a törvényhatóságok közigazgatási költségeinek az állampénztárból való fedezése iránt. Végre N.-Kun-Karczag város ezer polgárának Csanády Sándor képviselő által beadott kérvényét Magyarországban az önálló vám- és bankfelállitása, és a kormány által kötött alku el nem fogadása tárgyában.

Jelenti a háznak, hogy a bankügyi bizottság megalakulván, annak elnökévé Zsedényi Ede, jegyzőjévé Markus István választattak. Megalakult a vám- és kereskedelmi szövetség tárgyában kiküldött bizottság is Elnökévé Péchy Manó gr., jegyzőjévé Baross Gábor választattak. Jelenti továbbá, hogy Antalfy Károly volt képviselő elhalálozása folytán a Gyergyó-Szt.-Miklósi választó kerület az országgyülésen képviselve nincs (Az elnökség felhatalmaztatik, hogy a gyergyó-szent-miklósi választókerületben megejtendő uj képviselő választás iránt Csik megye központi választmányát utasithassa. Jelenti továbbá, hogy Antalfy Károly volt képviselő elhalálozása folytán a VIII. biráló bizottságba és a közoktatási bizottságba egy-egy tag választandó. Ha a ház jóváhagyja ezen választások a jövő hétfőn fognak megejtetni. (Helyeslés.)

Juhász Mihály a jogügyi bizottság jelentését nyujtja be az urbéri viszonyok módositása iránt beadott javaslat tárgyában.

Az osztályok mellőzésével fog tárgyaltatni.

Hegyesy Márton benyujtja a Verhovoy Gyula igazolási ügyében megejtett vizsgálatról szóló jelentést s jegyzőkönyvet.

A I. biráló bizottsághoz utasittatik.

Tisza Kálmán ministerelnök benyujtja a fővárosi képviselők számának szaporitásáról szóló törvényjavaslatot. Kéri sürgős tárgyalását.

Ki fog osztatni s a közigazgatási bizottsághoz utasittatni.

Péchy Tamás közmunka- és közlekedésügyi miniszter két törvényjavaslatot nyujt be: az egyik szól az észak-keleti vasutra vonatkozó 1875. évi XLIX. törvényczikk módositásáról, a másik a kassa-oderbergi vasut függő ügyeinek rendezéséről s az eperjes-tarnovi vasut egyesitéséről.

Kiadatnak a vasuti és pénzügyi bizottságoknak.

Következik a kérvények tárgyalása.

Bács-Bodroghmegye közönsége kéri, hogy a 100 frtnál több adót fizetők is a községnél fizethessék le adójukat.

A kérv. bizottság kiadatni véli a pénzügyminiszternek.

Schmausz Endre kellő figyelembevétel végett kéri kiadni a kérvényt a pénzügyi bizottságnak.

Ifj. br. **Rudics** József melegen kel e módositás védelmére.

Széll Kálmán pénzügyminister elfogadja a benyujtott módositást.

Ragályi Nándor a kérvény tárgyalását kivánja s pártolja Rudicsot.

A ház a kérvényi bizottság javaslatát elfogadja.

Hajduböszörmény rendezett tanácsu város közönsége a vám- és bankügyi javaslatok el nem fogadását kéri.

A kérvényi bizottság — minthogy a községeknek, s igy a rendezett tanácsu városoknak sincs megadva a politikai kérdések vitatása, s az azokban való kérvényezés — a kérvényt visszautasittatni javasolja.

Simonyi Ernő ezt a kérvényezési jog megsemmisitésének mondja; mellőzendőnek véli a javaslatot.

Tisza Kálmán ajánlja a kérvényi bizottság javaslatának elfogadását. (Helyeslés.)

Madarász József a házszabályokra hivatkozva, megadandónak véli a községeknek a kérvényezés jogát. A törvényhatóságok előjoga abban áll, hogy egyenesen a házhoz forduljon.

Szivák Imre előadó ugy találja, hogy itt nagy kérdés forog fön, a községeknek saját belügyekben megadja a kérvényezési jogot, de nem a politikai kérdésekben.

Almásy Sándor ellentétet lát Tisza és az előadó nyilatkozatai közt.

Mocsáry Lajos a mellett szól, hogy a községektől ne vonassék el a kérvényezés joga.

Tisza Kálmán a törvényre utal, mely nyilt intézkedésképen adja meg a megyék előjogául a kérvényezhetést. Ez nem tétetnék a törvényben külön ki, ha meglenne minden községnek eme joga, (Helyeslés.)

Kállay Ödön: Belügyi kérdéseikben birnak a községek kérvényezési joggal; de politikai viták nak nem kivánja a községházak szobáit kitétetni. (Tetszés.)

Irányi Dániel e kérdést szerdára külön tárgyalásra kitüzetni véli.

Ragályi Nándor a miniszterelnök érvelése ellen szól.

A ház a kérvényi bizottság jelentését fogadja el.

Tornamegye kérvényét, melyben a házat a a keleti kérdésben nyilatkozásra szólitja fel, a kérv. bizottság kiadatni véli a miniszterelnöknek.

Madarász József nem helyesli, hogy e kérdésben határozat hozassék, mert ez praejudikálna annak, hogy a ház később intézkedhessék ez ügyben.

Tisza miniszterelnök kéri a kérvényi bizottság javaslatának elfogadását.

A ház elfogadja a javaslatot.

Tisza Kálmán miniszterelnök egyszerre felel [illegible] és Remete interpellatiójára, hogy [illegible] bey a török kormány utositása folytán nem [illegible]: a Corvinák a külügyi hivatalnak [illegible] át, mert ez képviseli a monarchiát kifelé.

Mocsáry Lajos: T. ház! Meglehet, hogy igen sokan már bizonyos tekintetben tulhaladott kérdésnek fogják tartani a Corvinák ügyét, miután azóta megengedem, tárgyilagosan még fontosabb dolgok merültek fel; miután azonban igen fontos jelenségek igen fontos simptomak merültek fel ez alkalommal, nevezetesen állami, nemzeti állásunkra nézve, méltóztassék megengedni, hogy én nagyobb fontosságot helyezek ezen kérdésre, semhogy a belügyminiszter urnak épen most hallott válaszára néhány megjegyzést ne tegyek.

Azt méltóztatott felelni, a miniszter ur azon kérdésemre, hogy mért nem Budán történt az átvétel? hogy az átvételnek a rendes szokás szerint Bécsben kellett történnie, mert ott van a külügyi hivatal, ezen dolog pedig a külügyi hivatal utján volt eszközölhető.

Én bocsánatot kérek, az hiszem, hogy itt a közös külügyi hivatalnak beavatkoznia semmi oka, joga pedig egyáltalában nem volt. És ebbeli állitásom igazolására legyen szabad idézni az 1867-ki XII. t.-czikknek a külügyekre vonatkozó rendeletét. Azt mondja az 1867. XII. t.-cz. 8. §-a: A pragmatica sanctiótól folyó közös és együttes védelemnek egyik eszköze a külügyek vezetése. E czélszerü vezetés közösséget igényel azon külügyekre nézve, melyek az ő felsége uralkodása alatt álló összes országokat együtt illetik. Ennélfogva a birodalom diplomatiai és kereskedelmi képviseltetése a külföld irányában és nemzetközi szerződések tekintetében fölmerülhető intézkedések, mindkét fél minisztériumával egyetértésben és azok beleegyezése mellett a közös külügyminiszter teendői közé tartoznak. A nemzetközi szerződést mindenik minisztérium saját törvényhozásával közli. Ezen külügyeket tehát Magyarország is közöseknek tekinti, s kész azoknak közösen meghatározandó költségeihez azon arány szerint járulni, mely az alábbi 18., 19., 20., 21. és 22. pontokban körülirt módon fog megállapittatni.“ Ezt mondja a 8. §. Hasonló értelemben szól a 27-ik §. az elején, a mely azt mondja: „Egy közös minisztériumot kell felállitani azon tárgyakra nézve, melyek mint valósággal közösek, de a magyar korona országainak, se ő felsége többi országainak külön kormányzata alá nem tartoznak.“

Azt hiszem t. ház, az 1867: XII. törvényczikknek idézett szavaiból világos az, hogy miután a Corvinák Ausztria tartományait semminemü tekintetben nem érdeklik, miután az egyetemi könyvtár is és annak minden ügye, tehát az is, hogy gyarapitassék-e valahonnan valamivel, egyáltalában nem érdekli Ausztriát, hanem egyedül a magyar kormányt a magyar cultus minisztert, itt közös ügyről szó nem lévén, itt a közös külügyminiszternek intézkedni semmi joga, és nem helyes, hogy ő intézkedett e dologban. (Helyeslés a balfelől.) Tehát ebből azt hiszem, világos, hogy itt a közös külügyminiszteriumnak intézkedni joga egyáltalában nem volt.

T. ház! Én azt hiszem, hogy ezen egész ügy oly sajátszerü valami, hogy azt még külügynek is alig lehet mondani, ugy, hogy nem volt elmellőzhetlen az, hogy azon uton történjék az intézkedés, a mint szokás más diplomatiai ügyben és azért sem volt szükség arra, hogy az Bécsben történjék, hol a külügyi hivatal van. A török kormány, mely pedig mint általánosan el van ismerve, bir egy kis jártassággal a diplomatiában, maga is ugy fogta fel a dolgot, hogy mint magának Tahir beynek nyilatkozatából tudjuk, — habár a miniszterelnök ur más véleményben látszik is lenni, — ő Konstantinápolyból ugy küldetett el, hogy egyenesen Budapestre jöjjön, és itt adja át a Corvinákat. E szerint a dolgot maga a török kormány sem tartotta külügynek, nem vette igénybe saját követségét, hanem azt gondolta, hogy egyenest ide küldheti a Corvinákat, miután ez egy specialis ügy, melyet a rendes diplomatiai tárgyalások rámájára huzni nem szükséges. Épen ez oknál fogva, miután ez sajátságos ügy, mert ujabb időben ritkán fordulnak elő efféle nemzetközi intézkedések, ha ugy vennők is a dolgot, hogy a török szultán küldötte a könyveket a magyar király ő felségének, lehetett volna ugy eljárni, mint a körülmények kivánták. S ez alkalommal mik voltak a körülmények kivánalmai?

Tudvalévő dolog, hogy a magyar nemzet ez alkalommal egy igen szép ünnepet kivánt megülni. Remélte, hogy Corvinák átadása alkalmával élénken meg foghat emlékezni egykori nemzeti nagyságáról, azon időről, midőn Mátyás volt az uralkodója, ki nemcsak mint hóditó volt nagy, hanem a culturának is támasza volt. Remélte, hogy ez alkalommal felmelegedvén egykori nemzeti nagysága emlékénél, át fogja érezni, hogy nemzet ma is, hogy megfogyva bár, de törve nem, él e hazán. (Tetszés a baloldalon.)

Ezt kivánta ez alkalommal megünnepelni és egyszersmind remélte azt, hogy alkalmat vehet magának megköszönni a török nemzetnek, illetőleg a török uralkodónak azon, a történelemben páratlan nemzetközi tényt, melynél fogva 1849-ben a török nemzet, szemben azon veszélylyel, hogy két nagyhatalom haragját s ennek folytán háboruját vonja magára, még sem adta ki a magyar menekülteket.

Ez intentiókkal készült megünnepelni a nemzet a Corvinák átadását. Kérdem, mi volt ebben tilos, kárhozatos? Helyes volt-e az, hogy ez alkalommal a kormány, azok, a kiktől a dolog függött, ellentétbe tették magukat a nemzet óhajával s nem engedték, hogy ez ama tényt megünnepelhesse? Nem az volna-e kivánatos, hogy a kormány együtt érezzen a nemzettel? nem várhatná-e meg a nemzet ily alkalommal, hogy a kormány bocsássa rendelkezése alá azon eszközöket, melyek az ünnepélyre szükségesek? (Madarász József: Csak Zágrábban teszi!)

Ezek voltak nézetem szerint a körülmények kivánatai, melyeket nézetem szerint tekintetbe kellett volna venni. Ennek az felelt volna meg, hogy a kormány méltóztatott volna megkérni ő felségét, hogy legyen szives ez alkalommal Budára lejönni, hogy vegye át a magyar király azt, mit a török uralkodó neki küld. Ha nem lett volna ő felsége akadályozva, szivesen teljesitette volna ezt, ha pedig akadályozva lett volna: akkor hiszen lehetett volna a dolgon segiteni az által is, hogy kirendeltetett volna egy királyi biztos, vagy ha még ezt sem teszik, itt van a magyar kormány, mely ő felségének állandó képviselője, vagy legalább mindenesetre megbizottja, tehát átvehette volna a megfelelő ünnepélyességgel ezen nagybecsü ajándékot.

Most már, hogy mind ez nem történt, miképen van Magyarország államisága oda állitva a külföld előtt? és ez képezi a kérdés egyik legfontosabb oldalát is, melynél fogva előre bocsánatot kértem a t. háztól, hogy ezen ügyet szőnyegre hoztam. Konstantinápolyban azt hitték, hogy van még most is egy önálló magyar nemzet, magyar állam és ennek fővárosa, rezidentiája ezen államfejedelmének és azért nem is kételkedtek, hogy ezen nemzeti ajándékot csakis ezen állam fővárosába küldhetik. A közös külügyminiszter ur, magára vállalta azon feladatot, hogy a török kormányt erre nézve tévedésétől megszabaditsa, mert az ő eljárása tanitotta meg a török kormányt arra, hogy daczára mindannak, hogy a diplomácziában meg van a dualismusnak megfelelő Ausztria-Magyarország és kivan fejezve Magyarország államisága a lobogó által is, de valósággal itt nincs egyéb, mint Ausztria, ausztriai birodalom, melybe Magyarország mindenestől tán történelmével együtt beleolvadt, hogy ezen Ausztriának egyetlenegy fővárosa van és ez Bécs, ahol egyedül lehet ily nemzetközi actusokat elvégezni, Budapest pedig semmi egyéb, mint aféle provintiális város, mint akár Lincz, vagy más ilyen város. Ezt jelentette a Corvináknak ezen módon történt átadása.

Második kérdésemre, hogy tehát ha már nem történt az átvétel Magyarországon, miért nem történt Bécsben más módon, az igen t. ministerelnök ur azzal méltóztatott válaszolni, hogy hiszen elég tétetett a kivánalmaknak, jelen volt egy cultusministeri hivatalnok is, és egyébiránt a képviselőház már köszönetet szavazott a török császár ő felségének és igy egyáltalában nem lehet azt mondani, hogy a Corvinák megfelelő módon nem vétettek volna át. Bocsánatot kérek, az, hogy a képviselőház utólagosan mintegy ki akarta pótolni azon mulasztást, melyet a kormány elkövetett, nem ide tartozik; itt csak arról van szó, hogy azok részéről, kik közbenjártak ezen egész ügyben, miért történt a dolog ugy, a mint történt és nem ugy, a mint azt a dolog természete megkivánta. Tény az, hogy a szultánnak küldöttje, Tahyr bey nem fogadtatott hivatalosan senki által, tény az, hogy oly bánásmódban részesült, mintha csak alkalmatlan személy volna, kitől jobb lesz minél előbb megszabadulni, a valósággal kevésbe, mult, hogy a Corvinák átadója, ajándékostól ki nem tolatott az ajtón. (Helyeslés a baloldalon.)

Ez t. ház! nézetem szerint valóságos sértést foglalt magában, affrontot Törökország és közvetlen a török nemzet irányában, és ez elkövettetett részünkről azért, hogy a muszkáknak kedvezzünk.

Ez képezi t. ház! ezen egész ügy legaggályosabb oldalát, mert világosan mutatta azt, hogy a mi külügyi politikánk egyenesen az orosz szövetség-felé tereltetik; mutatta, hogy monarchiánk külügyi kormánya még most sincs áthatva azon nagy veszedelem érzetétől, mely a muszka invazióból nemcsak Magyarországot, de az egész birodalmat fenyegeti, fenyegeti magukat azon szláv népségeket, melyek most jónak látják a muszka mellett demonstrálni; mert kétségtelen, hogy ha sikere lesz ezen invasiónak, akkor az ő szabadságukat ép ugy el fogja tiporni, mint egy más szláv nemzetnek, a lengyelnek szabadságát. (Élénk helyeslés a balon.)

Elnök: Bocsánatot kérek a t. képviselő urtól, de a szláv nemzetiségekről nyilatkozni ez alkalommal nem tartozik a tárgyhoz. (Ellenmondás balfelől.)

Mocsáry Lajos: Tisztelettel fogadom a t. elnök ur észrevételét és rendre utasitását, de bátor voltam megjegyezni előadásom elején, hogy igen fontos simptomák, jelenségek mutatkoznak ezen ügynél és ezekre kivánom a t. ház figyelmét kikérni. Igy van az, a mit most mondtam, összefüggésben magával a tárgygyal.

Mondom t. ház, hogy mi szemben ezen most már világosan nyilatkozó politikával, itt ülünk most is védtelenül, egy milliónyi fegyveres erővel, melyet szivünk vérével táplálunk, melyet szánktól elvonva a falatot, anyagi gyarapodásunk, előmenetelünk hátrányára azért ápolunk, hogy szükség esetén támaszkodhassunk ezen hadseregre. És most nem teszünk semmit és nézzük, mint nagyobbodik a veszély mindig inkább és inkább. Látjuk ennek első következményét abban, hogy Románia, melynek rendeltetése velünk együtt az volna: ellent állani az északi colossus tulhatalmaskodásának, mert ép oly szigetet képez a szláv tenger közepette, mint mi magyarok, kénytelen volt a mi, és a saját legveszélyesebb ellenségének karjaiba vetni magát. Ezt a politikát látjuk a Corvinák ügyében. (Derültség) ennek simptomái mutatkoznak itt is.

Harmadik kérdésem, a melyre még csak néhány szóval kivánok reflectálni — az volt: mit tett és mit szándékozik tenni a Corvina ügyében a t. kormány? Erre nézve azt méltóztatott kijelenteni a t. miniszterelnök ur, hogy a Corvinák az egyetemi könyvtárban tétettek le, hogy ott azokat bárki is megtekinthesse, hogy hozzáférhetők legyenek.

Egyébiránt a mi igen t. kormányunk ez ügy körül való magatartását illeti, nekem az ellen a kormány által tanusitott hangulatot és nyilvánitott intentiót illetőleg kifogásom nincs.“ Tudvalevő dolog, hogy mindjárt kezdetben ugy a miniszterelnök, mint a cultusminister ur az ügy fontosságát teljesen elismerte, és ugy nyilatkozott, hogy a fogadtatásban részt fog venni és azon fogadtatást, melyet a kormány rendezni fog, a magyar nemzet szégyenleni nem fogja. De ha ez igy van, annál sajnosabb, hogy az igen t. kormánynak, daczára annak még sem volt annyi hatalma, befolyása, hogy ezen ügynek kellő elintézését kieszközölhette volna. Fájdalom azt látjuk, hogy daczára a jó igyekezetnek, jóakaratnak, tehetetlen még oly ügyekben is, melyek kizárólag Magyarország kormányzatát illetik, s melyekben senki másnak rajta kivül intézkedési joga nincsen — és ez fájdalom nem más, mint következése azon sajnos eljárásnak, hogy ne nevezzem gyengeségnek, melyet kormányunk egy más ügynél t. i. a Bécsben most lefolyt alkudozások, egyességek alkalmával követett. (Derültség a közepen. Felkiáltások: Hát ez is összefüggésben van a tárgygyal!)

Nogyon természetes t. ház, hogy a mely kormány ily állást foglal el, ott a hol legvitalisabb érdekei forognak fenn, a mely kormány odáig megy, hogy kész feláldozni összes anyagi és legvitalisabb érdekeit, hogy az ily kormány szavának azután más dolgokban nagy nyomatéka nem lehet; nagyon természetes, hogy az oly nemzettel, a melynek kormánya ekként viseli magát, szabad paczkázni boldog-boldogtalannak.

Én t. ház, mindezen dolgokat, e szönyegen forgó ügyben oly fontosaknak látom, hogy valóban érdemes volna tüzetesen megvitatni először azt, hogy van-e magyar állam vagy pedig az egész dualismus nem egyéb humbugnál; szükséges volna egyszer megtudni, mit jelentenek a jelenségek, melyek külpolitikánkra vonatkoznak; szükséges volna, hogy e tekintetben határozottan nyilatkoznék a t. ház: szükséges volna tisztába jönnünk arra nézve, mire van hatalma a magyar kormánynak, mire nincs, s miután én mindezek szellőztetésére és megvitatására nézve kellő alkalmat látnék abban, ha ez interpellatió ügyét a t. ház napirendre kitüzné, bátor vagyok annak napirendre tüzését kérni. (Élénk helyeslés balfelől.)

Remete Géza interpellatiójának 3-ik pontjára adott válaszával nincs megelégedve, miután a ministerelnök erre nem is válaszolt.

Tisza viszonválasza után a többség tudomásul veszi a választ.

Tisza Kálmán ministerelnök válaszol Miskatovics Józsefnek a határőrvidék egyesitése tárgyában benyujtott interpellatiójára, melyet Miskatovics tudomásul vett.

A hétfői gyülésen a ministerelnök válaszolni fog Irányi interpellatiójára s ugyanakkor teszik meg Csatár és Simonyi is interpellatióikat, előbbi a lengyelországi katholikusok elnyomatása, utóbbi a zágrábi demonstratiók tárgyában.

Ülés vége 2 órakor.

KÖZGAZDASÁG.

Üzleti hetiszemle.

Végre csaknem négy heti hideg esős időjárást meleg előnyár, mely ugy látszik megállapodik, felváltá; néhány nap óta szép meleg időjárás ezen reményre bátorit — képesek vagyunk tehát a tavaszi zord idők és fagyok hatásait megitélni. Nagyon ellentmondó tudósitásokkal leszünk ugyan ellátva, igy tehát nehéz összeegyező nézetet nyilvánitani. Abban ugyan minden értesités megegyezik, hogy a fagy hatása távol sem oly káros, mint a siránkozó panaszok gyanittatták, csak egyes alantabb fekvő vidéken az őszi vetések csúcsban sárgultak és hervadtak; de kétségtelen, hogy kellő időjárás még ezen egyenkénti károkat is helyrehozandja. Sokkal összeütközőbb hangzásuak azon tudósitások, melyek a gyakori esőzések hatását a vetés fejlődésére jelzik; mig a pessimisták a rozsdát és rothadást látják szörnyként következni; gazdák vannak, kik a nedves időjárást jó hatásunak és kellőnek mondják; — a czingolánt az idő kártalanná tette a repcze-veteményre. — Gyümölcs és szőlő keveset szenvedett a fagytól. Csupán a baraczk virágai fagytak el, a többi gyümölcsfaj továbbrai jó idő mellett szép aratást reméltet. — Szőlővesszők csak ott szenvedtek, a hol a metszést korán eszközölték. — Here-vetés helyrehozta már növését s luczernát nem sokára már először kaszálhatjuk. — Répa és burgonya még nem igen kelt ki. Az elmaradt vetések sietve megtétetnek.

Az üzleti forgalom e héten nem volt oly élénk, mint a mult heti, minthogy a keleti háboru megnyitása által izgatott kedélyek, ismét nyugodtabbak és az izgatottság helyébe higadt megfontolás lépett.

Gabonában az üzlet rendes volt, minthogy a vevők a tulcsigázott követelések ellenében tartózkodók, miáltal a forgalom minden gabnanemben a legcsekélyebbre szoritkozott.

Buza a hét elején jó vételkedv mellett nem nagyon kinéltatott s az eladók ez által 20—25 kr. áremelkedést értek el. Magasabb árköveteléseket azonban a vevők nem engedtek, ugy hogy kereslet hiányból a forgalom pangott, a nélkül azonban, hogy az árak változtak volna.

Kész áru következőleg jegyeztetett: Tiszavidéki 74—78 kiló hektoliter 15.50—16.50. Pest vidéki 74—78 kiló hektoliter 15.20—16. Fehérmegyei 74—78 kiló hektoliter 15.55—16.55. Bácskai 74—78 hektoliter 15.40—15.90. Határidőre szállitandó buzában csekély volt a forgalom és az árak multhetiek maradtak. Jegyeztetett szeptember—októberben szállitandó 12.30—45 kr.

Rozs nem igen kerestetett, minek folytán tulajdonosok 10—15 kr. elengedésre voltak kénytelenek adni. 70—72 kil. hektol. 11.60–80.

Árpa szintén olcsóbban adatott. Takarmányárpa 7.10—40 kr. Maláta 7.60—9.10.

Tengeri gyenge üzlet mellett régi árát megtartotta: bánsági 7.70—80 kr, másnemü 7.60—70 kr. Határidőre szállitandó néhány krral olcsobb, Május—juniusban szállitandó 7.80—90. Junius—juliusban szállitandó 8—8.05.

Zab 10 krral olcsóbban adatott és pedig kész áru 7.50—60. Szeptember—októberben szállitandó 7.67½—7.85.

Káposzta-repczében lanyha volt az üzlet, aug.—szeptemberben szállitandó 14⅞—16⅛ frt, bánáti julius—augusztusban szállitandó 14¼—14⅝.

Liszt. A lefolyt heti üzleti forgalom még mindig nagy volt; a hét elején az árak emelkedtek, de a hét közepén ismét csökkent a mi azonban nem sokáig tartott, mert ma már ismét emelkedésben van, ez pedig leginkább a nagy kivitelnek tulajdonitható. Jegyzett árak: 0 sz. 29 frt, 1 sz. 28 frt, 2 sz. 27 frt, 3 sz. 26 frt, 4 sz. 25 frt, 5 sz. 23 frt 50 kr., 6 sz. 22 frt 20 kr., 7 sz. 21 frt 20 kr., 8 sz. 20 frt, 8½ sz. 18 frt, 8¾ sz. 16 frt 50 kr., 9 sz. 15 frt 50 kr. — Korpa finom 5 frt 50 kr., durva 4 frt 70 kr. 100 kiloként.

Szesz. Csekély kereslete folytán a hét végével az üzlet ellanyhult s következőleg jegyeztetik: nyers áru 36 frt 05 kr., élesztő 38 frt 17 kr. Finomitott: 38 frt 87 kr. A nagy kinálat mellett vevő nem jelentkezik.

Gyapjuüzlet (Baumann Tódor czég jelentése) A forgalom a lefolyt héten igen csekély volt és csak a következőkre szoritkozott:

80 mm. hibás bácskai egynyiretüre 72—76 ft és 100 mm. timár-zigája gyapjura 54—55 frttal.

A losonczi gyapjuvásárra, hova kizárólag csak hegyi kétnyiretü gyapju vitetik — az egészben 800 mm. hozatott. A mosás középszerü lévén az árak minőség szerint 90—114 frttal fizettetett 56 kilóként.

A londoni gyapjuvásár, mely május 8-án vette kezdetét igen látogatott volt, s ez alkalommal 260,000 göngyöleg gyapju vitetett oda eladás végett. Az elért árak a mult vásári árakhoz képest különös az ausztráliai gyapju mintegy 8 frttal olcsóbb volt 56 kilóként.

Disznózsirnak ára a lefolyt héten nem változott, hordóstól 70—71 frt, hordó nélkül 68—68½ frton vásároltatott. Későbbi szállitások augustusig, csekélyebb mennyiségben történtek a fennti ár mellett.

Szalonna: Az üzleti forgalom elég élénknek mondható s a meglehetős kellendőségénél fogva fehértáblás 64—65 frt, füstölt 70—71 frttal fizettetett.

Hüvelyes vetemények és termények. A lefolyt héten némely áruban, különösen babban élénk üzlet volt; nagy fehér bab 9 frt, uj 10 frt 50 krral és törpe bab 11 frt 55 krral vétetett; tarka 8—8½ frton adatott.

Borsóban csak csekély megrendelések történnek, ára: 10—13 frt, hámozott belföldinek, 16 ftrt külföldinek 26 frt.

Lencse szintén nem nagyon kerestetik, ára 7—10 frt, a stockerauinak 23 frt.

Köles. A kása készitéséhez alkalmas áru 6¼—6¾ frton szivesen vétetett.

Köleskása. A folytonos erős kivitel mellett 10 frt 70 kr. 11 frttal, csekélyebb minőségü 9½—10 frttal fizettetik.

Bükköny kereslet nélkül, névszerinti ára 5—6 frt.

Mohar. A csekély kelendőség valamint az erős hozatal következtében az árak nyomottak s 9 frton adatik.

Kendermag. Kerestetik s a vidékre sok szállittatik, minthogy a vetés nagyobz mennyiséget vesz igénybe az ár emelkedett s 12 forinttal fizettetik.

Lenmag 15 frttal vevőre talál.

Keménymagnak ára 50—52 frt.

Mák szürke 32 frt, kék 39—42 frton adatik.

Sertésüzlet. (Az első magyar sertéshizlaló és kölcsönelőlegező részvénytársaság jelentése.) Az elhajtás igen nagy volt; az üzleti forgalom élénksége és a vásárlási kedv mellett az árak emelkedtek, annál is inkább, mivel a felhajtás mintegy 6000 darabbal a szokottnál kevesebb volt. Jegyzett árak: válogatott magyar-faj 55½—58 kr., szerbiai 51—56 kr., oláh-faj 50—52½ kr., tüskés 48—50 kr. kiloként tiszta sulylyal. — Tengeri: kész áru 7 frt 75—85 kr. késapénz mellett 100 kiloként. — A sertések létszáma f. hó 4-én maradt 61.720 darab. — Felhajtatott: alföldről 3020, Erdélyből 790, Szerbiából 2370, Oláhországból 720, a magy. északi vaspályán hozatott 180 drb, összesen 7080 drb. — Elhajtatott: felvidékre 500 drb, Bécsbe 4750 drb, Prágába 2180 drb, Bodenbachon át 1700 drb, Oderbergen át 1279 darab, Frankfurt-Bischofsheimba 400 darab, budapesti fogyasztás 2330 darab, összesen 13.130 megmaradt 55,670 darab. A részvényszállásokban fekszik 11,900 drb. különféle faju sertés. — Bécsi vásár május 8-án. Felhajtatott 3,508 drb. élénk üzlet mellett nehéz faj 50—52 frt, közép 46—49 frt, süldő és lengyel áru 38—44 frtért kelt el 100 kiloként élő sulylyal. — Drezdai vásár május 7-én. Felhajtatott 562 vidéki sertés, mely 57—60 fillérrel és 280 drb. magyar, mely 51—54 fillérrel fizettett ½ kiloként. — Berlini vásár május 7-én. Felhajtatott 6726 drb sertés. A nagy felhajtás folytán az üzlet lanyha volt. Magyar áru 16—17 tallért ért el 100 font 40—45 font tárával.

—

A magyar kisbirtokosok országos földhitelegyesülete tehát elvégre elhatározott dologgá lőn és most csak is a nemzet áldozatkészségétől függ, hogy ezen országos intézet minél nagyobb s következéskép szilárdabb alappal életbe léptettessék. A létesitő bizottság ugyanis közelebb kapta meg a pénzügyminiszter leiratát, mely a minisztertanácsnak m. hó 17-én hozott határozatát tartalmazza és válaszul szolgál a létesitő bizottságnak még mult évi okt. hó 12-én benyujtott fölterjesztésére. E válasz lényegében azt fejezi ki, hogy a kormány bizalommal viseltetik e nagyszabásu terv iránt s maga is óhajtja annak valósitását. Az államsegély összegére nézve most is kijelenti, hogy 500,000 frttal belép az alapitók sorába, ez összeg első felét az alapitványjegyzések befejezése után, föltéve, hogy azok szintén 500,000 frtot képviselnek, fizeti be a központi egyesületnél; másik felét pedig azon arányban, a mint magán alapitók részéről 500,000 frton felül történnek jegyzések, s ennek megfelelő befizetések. A kormány kiterjesztetni kivánja mindazon kiváltságokat, a melyeket a központi egyesületnek igért, az annak összes szövetséges vidéki egyleteire is. Továbbá fél bélyeg és illetékmentességben részesitendi az egyesület alapitó tagjait az általuk jegyzett, de be nem fizetett alapitványi részletek telekkönyvi betáblázatásánál. Végül megengedi, hogy a központi egyesület vidéki egyleteivel jelzálogi fedezet nélkül is folyó számlai üzleti viszonyban álljon, de mindenesetre a kellő biztosság szemmeltartásával, ugy a mint az az alapszabályi tervezetben kifejeztetett. — A létesitő bizottság tegnapelőtt gróf Festetics Pál elnöklete alatt tartott értekezletén tárgyalás alá vette a miniszteri leiratot, s ez alkalommal kimondta, hogy elérkezettnek látja amaz időpontot, a midőn terve kiviteléhez hozzá kell fognia. A bizottság köréből egy 11 tagból álló albizottság küldetett ki, melynek feladata a kiviteli programmot, illet. a mozdalom megindításának modját és részleteit megállapitani, a kormány leiratára adandó választ elkésziteni, a nagy közönséghez alapitványjegyzés és gyüjtés czéljából intézendő felhivást kidolgozni és mindezeket a létesitő bizottságnak e hó 17-ikére kitüzött ülésén előterjeszteni. E szerint a mozgalom megindítása már csak rövid idő kérdése. Szükségesnek tartjuk jó eleve a közönséget e nagy horderejü mozgalomra figyelmeztetni és különösen azt hangsulyozni, hogy a nemzetáldozot, mely készségével annyi kulturintézményt tudott megteremteni — ez alkalommal tegyen meg annál inkább minden lehetőt, mert legnépesebb s legszorongatottabb néposztályának — a földnépének — hitelképessé tételéről s jólétének biztositásáról van szó.

—

Az iparegyesület kiállitási szakosztálya ma d. után 5 órakor gyülést tartott. Jelen voltak számosan mint az ipar, mint az iparczikkek árusitói — és a gyárosok köréből. Pozner Lajos elnök távollétében Steinacker Odön elnökölt, üdvözölve a gyülekezetet. Mudrony igazgató felolvassa a miniszteri rendeletet melynek következtében ezen ülés összehivatott, melyben az iparegyesület felhivatik a párisi kiállitás érdekében állandó bizottmányt felállitani. Minthogy az iparegyesületnek van állandó kiállitási szakosztálya, az igazgatóság értekezett maga kebelében, valljon ezen szakosztály mint ilyen megmaradjon avagy kebeléből egy külön osztályt válasszon. Indokolva a külön szakosztály felállitását, a gyülés elfogadja inditványát. Felolvastatik tehát a kiállitáson képviselendő minden szakma és ehhez egyszersmind a szakértő mint a bizottmány tagja megválasztatik. Összesen 52 tagból egy szorosabb végrehajtó bizottság választatik Dr. Szabóky Ad. elnöklete alatt, melynek tagjai: Steinaker Öd., Mudrony Som., Falk, Stok, Schuk, Korompay, Havas, Markus, Schvab, Adler és Kozmata.

—

Az „Első magyar általános biztositó társaság“-nál april végével életbiztositások 27.878,020 frt 84 kr erejéig voltak érvényben. Ujabb életbiztositási kötvények ezen hó folyama alatt 262.820 frt erejéig kiállittattak, s ezen osztály dijbevétele 1877. év január hó elsejétől 363,119 frt 56 krra, és a bejelentett halálesetek összege 127.900 forintra rug.

—

Az 1877-ik évi májushó 14-ik és következő napjai S.-A.-Ujhelyben tartandó ált. gazdasági kiállitás programmjából.

A kiállitás a főtéren a Bánis-féle, Windischgrätz Lajos herczeg ur tulajdonát képező udvarban lesz megtartva, és május 14-én reggeli 9 órakor ünnepélyesen megnyittatik.

Minden a kiállitásra belépő, kivévén a rendezőbizottsági tagokat s a kiállitókat és cselédjeiket — kik belépő jegyeiket a titkári hivatalban május 13-án tartoznak átvenni, — belépti dijul 30 krt fizet első nap, 2-ik nap 10 krt.

A rendező és biráló-bizottsági tagok jelvényekkel láttatnak el.

Május 13-án esti 6 órakor a biráló-bizottsági tagok megválasztására választmányi ülés tartatik a közp. egyl. alelnök Viczmándy Ödön hivatalos helyiségében.

Minden kiállitási tárgy május 15-én estve 6 órakor a kiállitás bezártával a tulajdonos felügyeletébe és tulajdonába megyen át.

Május 14-én délután 2 órakor a „Diana“ helyiségeiben közebéd és esteli 8 órakor a megyeház nagytermében hangverseny, — utána táncz rendeztetik.

A hangversenyre programm külön fog kiadatni.

A hangverseny tiszta jövedelméből egyharmad rész a kiállitási költségek fedezésére, két harmad rész a házi ipar terjesztési czélokra lesz forditandó,

A biráló bizottságok május 14-én reggeltől — 15-ének déli 12 órájáig folytatják müködésüket.

Május 16-án délután 2 órakor a rendező bizottság által kijelölt helyen ekeverseny tartatik.

13. Az ekeverseny után a kiállitás ünnepélyesen bezáratik és a biráló-bizottságok a kiállitásra és ekeversenyre vonatkozó határozataiknak jegyzőkönyvbe vétele végett esti 6—7 éra között a megyeháza nagytermében egybegyülnek.

14. Május 16-án reggeli 8 órakor kezdődik az állami lótenyésztési jutalom-dijakra versenyző lovak birálata; 10 és ½ órakor a megyeház nagytermében az általános kiállitásra vonatkozó birálatok kihirdetése és valamint a gazdasági, egyleti, ugy az állami dijaknak ünnepélyes kiosztása.

—

Figyelmeztetés. Osztrák államvaspálya társaság. Folyó évi jun. 1-vel a kősónak mint közönséges teherszállitmánynak, Mármarot-Szigetről a délkeleti vonal állomásaira vonatkozó uj dijtáblázat lépend életbe. — Ezen dijtáblázat példányai a társulati állomásokon megtekinthetők s a cs. kir, szabad. osztr. államvasuttársaság forgalmi igazgatósága által, Bécs, Pestalozzigasse 8. megszerezhetők.

Egy üveg bor ingyen kapható!

KLEIN és JUSTUS utódjánál

a koronaherczeg (uri) utczában 6-ik szám alatt levő bor-, tea- és rumkereskedésben.

A ki itt 12 üveg asztali-, pecsenye- vagy csemegebort vesz, az az illető fajtából ingyen kap egy üveggel. — 13 pintes palacz érmelléki, 1875-diki fehér, vagy 1875-iki szegzárdi vörös bor ára csak 6 frt, s minden üres palaczk visszaváltatik 10 krjával. — Minden egyéb bor-, tea- és rum-nemek és liqueurök az árjegyzék szerint a legolcsóbban számittatnak.

A legjobb braziliai rum egy pintes üveggel 60 kr.

Varrógép-ipar. II.

(vége)

Singer J. M.

a The Singer Manufacturing Co. New-York czég alapitója.

Mióta a gőzerő a közforgalomban jelenlegi fontos állását kivivta és a távirdákkal egyidejüleg a földtekét behálózta: azóta az erőmütan is tökélyesbült, létesitette a legkülönbözőbb gépeket és a családi-élet, valamint az ipar minden terére befészkelte magát. Egyike a legfényesebb és leghasznosabb találmányoknak a varrógép. Ma még vitás kérdés: ki forditotta figyelmét először arra: a munkás kezet gép által váltani fel.

Ausztria, Angol- és Francziaország tették az első kisérletet egy varrógép szerkesztésére; valószinüleg a bécsi Madersperger tette az első kisérletet a jelenlegi varrógépiparhoz.

Az északamerikai egyesült államok szabadalmi jegyzőkönyvei 1832—34 kimutatták, hogy Amerikában Hunt Valter volt az oly varrógép első feltalálója, mely egy hajócskával dolgozik és egy tüvel bir annak hegyén keresztbe. 1846—1849-ben Blodget és Lerow, Howe, Morry és Johnson vettek szabadalmat ugyanoly szerkezetü varrógépekre. 1850 év végeig azonban még nem volt egy valóban használható gép sem, midőn Singer J. M., kinek képét fennthozzunk, figyelmét a Huntféle varrógépekre irányzá; mielőtt azonban a varrógépipar kifejlődését tovább kesérnők, nehány adatot hozunk Singer J. M. életéből.

Singer J. M. Amerikába vándorlott, német családból származik. Már mint gyermek nagy előszeretettel viseltetett a mechanika iránt, melyet felnővén, mint kézmüvet eltanult és már korán jeleit adta kiváló tehetségének erőmütani szerkezétek és gépeknél alkalmazott készülékek feltalálása által.

Közeledvén az idő, midőn minden mechanicust foglalkoztatott az eszme egy jó varrógépet szerkeszteni. Singer J. M. kiéleslátásával ez iparág nagy jövőjét mindjárt átlátta — mindenen tehetségét erre áldozta, és sikerült neki több évi ernyedetlen munkásság után — mi alatt sokat küzdött a nyomor és éhséggel — oly nagy mennyiségét az uj készülékeknek és javitásoknak létesiteni, hogy különböző találmányaira 22 szabadalmat kapott.

Szerződés szerint Hunt egy régi szerkezetü varrógépet szállitott Singernek, (mely még most is a czég birtoka) mire ez hozzá fogott ezen gépet az emlitett javitásokkal ellátni és sikerült neki rövid időn egy teljesen jól müködő gépet létesiteni. Röktön szabadalmat vett és tőkepénzesek segélyével a gyár létesült. Nehány gép rövid időn tényleges és eredménydus használatba jött és azóta azoknak gyártása folytonos növekvésben van.

Ha tehát Hunt, mint a varrógépek első feltalálója tekinthető, ugy Singer J. M.-nek tulajdonitható méltán nemcsak az első gyakorlati hasznu varrógép szerkeztése, forgalomba hozása és elterjesztése; de söt annak folytonos javitása is. Most a gyárnak csak magában Európában 98 saját üzlete van, Ausztriában 4. Bécs, Prága, Gráz, Linz, és rövid idő óta Magyarhonban is egy: Budapesten váczi-utcza (vastuskóhoz.)

Hogy az eredeti Singer varrógépek gyártásása (1875-ben eladott a The Singer Manufakturing Co. 249 952 darabot) a feltalálónak is roppant hasznot hozott az magától értetődik, és midőn Singer J. M. meghalt 1876-ban 28 millió osztrák értékük forintnyi vagyont hagyott hátra. Tiszteljük annak emlékét, ki semmiből ily vagyont volt képes szerezni; s vajha müvei mindég virágoznának s hirdetnék az eredeti Singer varrógépek világra szóló hirét.

Ha Singer J. M. megélte volna, az 1876-ki Philadelphiai kiállitást, örülhetett volna annak látásán midőn az összes amerikai gépekkel folytatott verseny után, mint a világ legjobb gépe koronáztatott meg az a bizottság által.

! Hirdetés !

A bécsi nemzetközi árukiállitás föloszlás miatt, a következő árukat adja el mesés olcsó áron.

csupán **5 frt 65 krért o. é.** és pedig

1 jelesül járó **szabályozó-óra**, aranyozott lánczczal, pontos járásáért jótállunk.
2 valódi japán **virág-vázák**, legfinomabb festéssel, minden salon disze.
1 diszes **arczkép-album**, gazdag aranyozással ékitve.
1 pár uras **keleti házi-czipő**, elkophatlan bőrtalppal urak és hölgyek számára.
1 szép **asztali csengetyü**, ujaranyból.
1 teljes japan **dohányzó-garnitura**, mindennel amire egy pipásembernek szüksége van.
2 kis **olajfestmény**, hires mesterek másolatai, elegáns keretben.
1 **zenehangszer**, melyen mindenki a legszebb darabokat játszhatja.
1 teljes kis **porcellán-teriték** 6 személyre, ajándékul kiváltkép alkalmas.
2 **jellem-arczok** egész uj s fölötte eredeti tréfa.
1 elegáns **Viktoria - sétakosárka**, gazdag szinezetü mühimzéssel.
6 jeles cs. kir. szabadalmat nyert **evőkanál.**
6 jeles cs. kir. szabadalmat nyert **kávéskanál.**
6 jelesminőségü japán **tálcza.**
6 db. dr. Dupontféle **egészség-szappan.**
38 dr.

Az itt elsorolt szilárd alkotásu 38 tárgy ára együtt véve *csak 5 frt 65 kr.*

Czimzet: **Nemzetközi árukiállitás**

Bécs, Burgring 3.

Vidéki megbizások utánvétellel gyorsan teljesittetnek.

NB. Minthogy a kiállitás nemsokára berekesztetik, tessék a megrendeléseket lehető gyorsan beküldeni.

Levélbeli **megrendelések** pontos eszközlése.

Gyönyörü szép

női ruhakelmék

a legdúsabb választékban

bámulatos olcsón

megszerezhetők

HAMBURGER ADOLF

divatáru-raktárából

Budapest

koronaherczeg-utcza 8.

Minták ingyen és bérmentve.

2746

A tavaszi idényre

ajánlja

ROTHBERGER JAKAB

cs. k. udvari szállitó

uri-ruha-raktára.

Budapest, váczíutcza és Kristófter 2. szám, a „Nagy Kristófnál",

a legelegánsabb és legolcsóbb uri ruhákban gazdag választéku készletét és pedig:

Tavaszi felöltők	9 frttól	fölfelé.
Különlegességek felöltőkben	frttól	
Testhezálló kabátok	frttól	
Tavaszi egész öltözetek	20 frttól	
Tavaszi nadrágok	18 frttól	
	5 frttól	

Továbbá minden kigondolható egyenruha és fiu-ruhanemek. Régi ruhák ujakért becseréltetnek s kevésbé tehetősebbeknek olcsón eladatnak.

Saját termésü boreladás.

Több kiállitáson első jutalommal kitüntetett Kishegyi **Balatonmelléki** boraim következő árakon kaphatók:

Fehér itczéje	*0.7 lit.*	*55 kr.*
Vörös	" "	*65 kr.*
Sárfehér	" "	*90 kr.*
Burgundi	" "	*90 kr.*

Nagyobb mennyiségben 10% árleengedés.

Akója 12 frttól 20 frtig.

Lerakatok Budapesten: **Fromm Antal**-nál, rostély-utcza: — **Hubenay** füszerkereskedésé-ben, ujvilág-utcza; — **Lápossy Lajos**-nál, kerepesi-ut; — Kaposvárott **Pollák Jakab**-nál.

*Megrendeléseket kérem **Szalay Imre** saját termésü borüzletébe: Lelle, u. p. B.-Boglár intézni.*

Szalay Imre.

Üzletmegnyitási jelentés.

Tisztelettel jelentem, hogy a dobutcza 33. sz. már sok év óta fönnálló **ostorgyáram gazdagon felszerelt raktárát** a

Deák-Ferencz utczában 3. sz. a.

megnyitottam.

Kocsizó-, vadász- és lovagló-ostorok nagy választékban a legjutányosabb áron.

Tisztelettel

Blaschke J.

Eredeti, tiszta minőségü saját bortermés.

Eredeti és tiszta minőségü Alacskai borkészletem ugy nagyban mint kicsinyben, üvegekben saját pecsétemmel és czimlapommal ellátva, **ujvilág-utcza 16. sz. a.,** naponta reggeli 8 órától esti 7 óráig a t. cz. közönség rendelkezésére áll.

Emlitett üzleti helyiségemben tett megrendelések kivánatra házhoz is küldetnek.

50 üvegen felül tett megrendelések mérsékelt árleengedésben részesülnek.

Kisebb megrendelések megkönnyitését elérendő, üvegekben való megrendelések elfogadására a következő kereskedéseket sikerült megnyernem:

Steiner Lipót, V. ker., nagy (3) korona-utcza. **Zubek és Bátori**, IV. ker., kecskeméti-utcza. **Szabó Gyula**, V. ker. váczi-ut. **Navratil József**, VI. ker., sugár-ut és gyár-utcza sarkán. **Rosenthal Vilmos**, VII. ker., király-utcza Orczy-féle ház. **Szakál és Márton**, IV. ker., régi pósta-utcza. **Brázay Kálmán**, ország-ut 24. sz. **Nagel és fia**, országut 31. sz.

Palaczkokbani árjegyzék.

Alacskai, saját bortermés.

70/100, 142/100	L. tartalmu	üveg	**Asztali**	28, 30, 32, 34, 38	kr
35	"	"	"	52—56	"
70	"	"	**Pecsenye**	22	"
35	"	"	"	42	"
70	"	"	**Gohér**	30—35	"
35	"	"	"	55—65	"
70	"	"	**Szamorodni**	40	"
35	"	"	"	80	"
70	"	"	**I. oszt. Aszu**	1.—	"
35	"	"	I. " "	1.75	"
70	"	"	**Vörös**	20	"
35	"	"	"	40, 60, 70	"
70	"	"	**Rácz ürmös**	22	"
35	"	"	"	44	"

Tiszta állapotban visszahozott üvegek bolti áron visszavétetnek.

Az asztali borok edényekben hektoliterként is rendelhetők.

Miklós Gyula,

földbirtokos és bortermelő.

FISCHER S.

urasági elhelyező intézete

kigyó-utczában a gyógyszertár mellett,

ajánlja magát a t. cz. uraságoknak

nevelőnők, magyar-német és franczia bonnék

szerzésére, egyenesen **Schweiczból** is; mindkét nembel szolgaszemélyzet minden időben kapható, megbizatások vidékre lelkiismeretesen teljesittetnek.

Titkos betegségeket,

tehetetlenséget (elgyengült férfierőt), **bőrbajokat, idült syphilist, hugycső-szükülést,** gyakori **magömlést** gyógyit gyökeresen és biztonsággal, a nélkül, hogy a beteg hivatása vagy életmódjában akadályoztatnék.

BESENBEK A.,

gyak. orvos, sebész és szülész.

Naponkint: rendel reggel 9—4-ig és este 7—8-ig

Budapest, hatvani-utcza 16. szám II. em. 16. ajtó.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszol és a gyógyszerek megküldetnek.

Gyomorbajokat

és **hasbetegségeket** — **galandférget** is — a legjobb sikerrel gyógykezel, levél utján is specialista **Dr. LOEV, Bécsben, Kohlmarkt 20.** — Magyar levelezés.

Kerestetik

5000 forint

kölcsön

lehető legolcsóbb kamat mellett és hosszu határidőre, első helyeni betáblázásra. — Bővebb értesités nyerhető az „Egyetértés" kiadó hivatalában.

GUMMI stb.

czikkek házi használatra, személyes védelemre, betegápolásra stb.

Köpenyek csuklyával ellátottak, feketék, barnák, mindkét oldalon hordhatók:

	38	42	46	50	54 hüvelykesek
	frt. 7.50	8.25	9.—	9 75	10.50
Fekete bő lovagló-köpenyek			10.75	11.40	12.50
" nehéz kocsizó-köpenyek			14.25	15.75	17.25
Fehér köpenyek			—	9.90	10.70
" nehéz kocsizó-köpenyek			18.—	19.50	21.—

Lábtyu (gamaschni) frt 2.70—4. Nagyság meghatározása kivánatos.

Gyermekszoptató szilke 50, 80 kr., frt 1. leguj. szellentyüs 1.25.

Gummi uti **éjjeli-edények,** palaczk alakuak zárral, ugyszintén kerek és tojásdad alakuak 1.30—2 frtig, betegek számára 5.5—8 frtig.

Jónemü **légpárnák,** hát-, fej-, nyak- és ülőpárnák, lyukkal ellátva vagy a nélkül, tetszés szerinti alak- és nagyságban, 4.20—7.50.

Szivacs-zacskok 75 kr.—frt 1.50-ig.

Fül-**sebfecskendők** 40 krtól 1 frtig.

Éjjeli-edények betegek számára frt 4.

Gummi **ágybetétek** gyermekagyak számára 75, 90 kr., frt 1.35, gyermekágyasok számára frt 1.80, 2 25, 2.70.

Gömb alaku **allövet-fecskendők,** anyacsövel ellátottak is, frt 1.80, 2, 2.40, 3—3.50.

Szivattyús allövet-fecskendők bádogszelenczékben frt 3.50.

Czinn allövet-fecskendők bábák számára, gyermekeknéli használatra frt 1.50, 1.70, nagyok frt 2—2.50, anya-fecskendők 1.20—1.60.

Gummi **tömlős** allövet-fecskendők önhasználatra frt 3.50—4.

Mell-**tejhuzók** 45 kr., üveggel 75 kr, tejfogóval frt 1.

Mell-csücskök a mell képzésére, szoptatásra 40 kr.—frt 1.20.

24 kr. 1 tuczat **tyukszem-karika.**

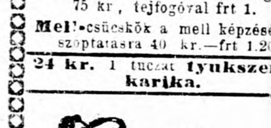

Angol **uti-ágyak,** takaró légpárnával plaid-szijban kényelmesen magával vihetők, 15—25 frtig.

40 kr. Zöld selyem **szemernyők** olvasáshoz gyenge szemeknél.

frt 1. Jecoline, legjobb **fehérnemü-jelzőtenta** Használat: Egyenlő részekben vegyitendő és ludtollal használandó.

Uj! Mentési uszó-kezelők, léggel tölthetők, melyek viselője — felső testével szabadon — a legnagyobb vizen átjöhet, frt 14.

Rechaud Lang á flamme forcé, **gyors-forraló** takaréklámpa, szükséges minden háztartásban, gyermekeknél, betegeknél stb., frt 2.50, 2.75, 3. — Hozzá való kannák frt 1.75, serpenyők 1.75, kávégépek 1.50, 2—2.50.

frt 1 egy tuczat kitünő **mandola-szappan,** frt 1.50 doboz 6 db finom **zilizgyökérszappan** családok számára, igen tartós.

75 kr. Magától csukódó gummi **dohány-zacskó,** a dohányt nedvesen tartja.

70 kr. Gummi **uti ivópohár,** bőrből 35 kr.

Természeti **fürdő-szivacsok,** dörzsölő-keztyük stb.

85 kr. Palaczktisztitó kefék, czélszerü alakuak.

Levél által is megrendelhető következő czim alatt:

KERTÉSZ TÓDOR BUDAPEST, Dorottya-utcza 2. sz.

Megpróbált és javitott

barom-mérlegek

kilogrammrendszerü beosztással, marhavásár, marhakereskedők, **gazdászok**, czukor- és szeszgyárok, sörfőzdék, **községek, göböl és** marhatenyészetek használatára

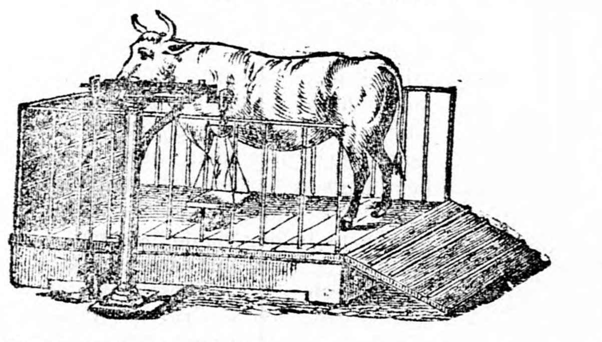

a mérlegek hordereje:	750	1000	1250	1500	2000	2500	3000	kil
ára	170	200	230	260	300	350	425	frt

vaskeret (Geländer) és tulszámu mérsulyokkal (Gewichte) ellátva, **fakerettel** 15%, keret nélkül 25% olcsóbb.

Ezen mérlegek több kiállitásnál kitüntettek, az utóbbi bécsi **világtárlatnál**, a jelen volt szakértőktől, minden tekintetben kitünő jóságuknak találtattak; Osztrák, Orosz, Olasz, Román, **Török**, Egyptom tartományok minden részében, legkiterjedettebb **elismerésben** részesülnek.

Efféle mérlegeket, legkitünőbb minőségben ajánlanak:

BUGÁNYI FRIGYES és Társa

Bécs, belváros, Riemergasse 11.

Kéjutazóknak!

Vasuti-retour-jegyeket vesznek és eladnak: **Bécs, Stadt, Fleischmarkt 7.**

ADAMCSIK JÁNOS

lakatosmester

Budapesten, VII. ker. Wesselényi (aréna) utcza 3. sz. a nagykereszt-utcza sarkán

ajánlja dús raktárát mindennemü

takaréktüzhelyekből

lemez- vagy cserép-

5.

falazattal valamint falazás nélkül.

Vidéki rendelmények pontosan eszközöltetnek és árjegyzékek kivánatra küldetnek.

FONTOS AJÁNLAT.

Birtokosok és minden rangu hitelképes egyéniségek részére kisebb és **bármely nagy pénzösszegek** a **legjutányosabb föltételek** mellett kaphatók.

Bővebb tudósitás adatik Budapest, VIII. kerület, státióutcza 1. szám, II. emelet 26. ajtó,

Alapos gyógyitás jod és higany szerek nélkül.

Titkos betegségeket

bármily nemüeket, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycsőszüküléseket,** friss és idült **nyákfolyást,** nőknél az ugynevezett **fehérfolyást, a bujakóros fekélyeit** és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, az önfertőzés minden **következményeit**, mint ondófolyás, éjjeli magömléseket, söt a **végképi tehetetlenséget** is, **katonai** és **polgári** főkórházban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán és évek hosszu során át sok ezer esetben kipróbált egyszerü módszerrel, kiválóan tartós siker biztositása mellett, jod és higany nélkül bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujonnan keletkezetteket 48 óra alatt)

WEISS J.

gyak. **orvos, sebész** és **szülész,** az itteni cs. k. katonai **főkorházban** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitasi társaságok rendes és tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa.

Rendelő intézet: Budapest, belváros, uri-utcza 6. sz. bemenet a lépcsőn.

Naponkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

1 150—

Városzoba minden egyes beteg részére elkülönitve.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszoltatik, és a gyógyszerek megküldetnek. Ugyanott kapható a hires mü: **„Az elgyengült férfierő"**, ennek soknemü okai és alapos gyógyitása. Ára 2 frt. 50 kr.

Az emberek százezrei

köszönik szép, dus hajokat az egyes-egyedül létező cs. kir. kiz. szab.

haj- és szakálnövesztő-szesznek

mely egyszersmind a korpát is elmulasztja, — valamint a hozzátartozó valódi **stájer havasinövény** v. **diókivonat-kenőcsnek,**

Hawranek Ödön utóda,

császár királyi kiz. szab. illatszer gyárából

Bécs, I., Teinfaltstrasse 17.

A mi gyakran kitünőnek bizonyult **haj- és szakálnövesztő-szeszünk a legfölülmulhatlanabb szer,** mely rendes használat és a **stájer havasinövény-** vagy diókivonat-kenőcs alkalmazása mellett már hat hó alatt még a **legkopaszabb helyeken** is eredeti szinü dus hajzatot növeszt! Tömérdek fiatalember csakis a mi **haj- és szakálnövesztő szeszünknek** köszönheti szép **körszakálát.**

Csupán a hajh ... ellen már nyolcz nap alatt használ, korpa ellen pedig már **háromszori kenés után.** — A legártalmatlanabb hejfestőszer (minden óntartalom nélkül) a mi **hajlitó fejünk,** mely szőke, vörös, szürke, söt őszes hajnak is **sötétfekete fényt** ad. Ilyen **hajfiatalitó tejet tartunk** II. sz. raktárunkban, melylyel a **szőkétől a legsötétebb barnáig minden szinárnyalat** előidézhető. E tej használata mellett különösen ajánlatos a mi **valódi kétszeres erejü diókivonat-kenőcs,** mely (kosmetika) **rudkenőcs** gyanánt is kapható, valamint ami **diókivonat-olajunk,** mindez a **haj növését elömozditja.**

A mi cs. kir. szab. haj- és szakálnövesztő szeszünk minden esetben gyökeresen meggyógyitja a beteg hajhagymákat a legrövidebb idő alatt, a legkésőbb **korig föllötte dus** hajzatot biztosit, a **fejbörre** nagyon **kellemesen** hat, **megóv minden** köszvényes és csuzos fejfájástól és eltávolitja a bőr tisztátalanságait. Annyi tény, hogy több száz egyén, kik egészen **kopasz arczuak és fejüek** voltak, már csupán háromhavi, tehát aránylag **hihetetlen rövid idő alatt** szép, dus körszakálnak s teljes hajzatnak örvendettek. A számos köszönő irat össze van gyüjtve.

A fenti **különlegességeken** kivül a t. cz. **uraságok** részére folyvást tartunk a raktárban legujabbnemü **kenőcsöket, illatszereket, pasztákat** stb.

A közönség biztonsága tekintetéből minden tégelyen és palaczkon rajta van a lajtsromozott védbélyeg s a feltaláló arczképe!

A megrendeléseket tessék intézni. **Wünsch Ferencz,** keszthelyi gyógyszerész urhoz, valamint Ausztria-Magyarország minden szolid gyógyszertárához, vagy közvetlenül.

HAWRANEK ÖDÖN utóda,

illatszerész és cs. kir. szabadalom tulajdonoshoz, Bécsben, I., Feinfaltstrasse Nr. 17.

Árszabály: 1 nagy alabastrom-üvegpalaczk kétszeres erejü haj- és szakálnövesztőszesz 5 frt. 1 kis palaczk 2 frt 50 kr. 1 alabastrom-üvegtégely valódi stájer havasi növénykenőcs 2 frt. 1 alabastrom-üvegtégely valódi hajfiatalitó-kivonat-kenőcs 3 frt. 1 alabastromüvegtégely valódi rózsakenőcs, vörös 2 frt 50 kr. 1 alabastrom-üvegtégely valódi rózsakenőcs, fehér 2 frt 30 kr. 1 palaczk valódi hajfiatalitó tej, valódi dióolajjal, tálczával és kefével együtt 5 frt. 1 kis palaczk valódi hajfiatalitó tej 3 frt. 1 palaczk hajfiatalitó diókivonatolaj 2 frt 1 kis palaczk valódi hajfiatalitó diókivonatolaj 1 frt. Diókivonat (cosmetique) rudkenőcs 1 frt.

Mindenféle legfinomabb illatszerek, pusztak, porok, tincturák és szeszek, valamint szőrvesztő szerek folyvást vannak a raktárban.

Megbizások a külföldről készfizetés, megbizások a vidékről készfizetés vagy utánvétel mellett pontosan és leggyorsabban teljesittetnek.

Csomagolás 30 kr.

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett mindennemü

TITKOS

betegségeket

1) az ***önfertőzésnek*** minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt):

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), **a nemzőrészek bujakóros fekélyeit** és **másodrendü bujakórt minden alakjaiban** és elcsufitásaiban;

3) **hugycsőszükűléseket;**

4) **friss és idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolyást,** és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) **bőrkiütéseket;**

6) **a hugyhólyag betegségeit és mindennemü vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és estve 7 órától 8-ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a kigyó- és városház-utcza sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet. bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.